

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

Ч.2 (106) 1995

ЖУРНАЛ
ПЛАСТОВОЇ ДУМКИ
ТА ІНФОРМАЦІЇ

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОЇ ДУМКИ ТА ІНФОРМАЦІЇ

ч.2 (106) 1995

ВІД РЕДАКЦІЇ

1. Пластова організація та «Пластовий Шлях» сьогодні.

ІДЕОЛОГІЯ ПЛАСТУ

4. В.Соханівський. Яка ж наша культурна орієнтація?

ДИСКУТУЄМО!

6. Ю.Лось. Чи повинен Пласт бути членом світового скавтінугу?
8. Л.Онишкевич. Ще до справи про єдність пластової організації.
10. Ю.Лось. Чи потрібно Пластові сьогодні Начального Пластуна?

ДУМКИ СТАРОГО ВОВКА

12. Пластовий Закон.

НАШ ФОТОРЕПОРТАЖ

14. Всенародна проща.

ПЛАСТ І СВІТОВИЙ СКАВТІНГ

17. «Майбутнє — сьогодні». Розмова з Я. Кардашем, керівником українського контингенту на 18 Всесвітньому Джемборі в Голландії.
20. Л.Бачинський. З поїздки на Джемборі.
24. Ю.Купчинський. Джемборі 1947.

ВІСНИК УСП

28. Із крайових з'їздів і нарад
31. «Школа Лісова — гордість пластова». Розмова з Б. Гасюком, комендантом «ЛШ-27»
34. А.Стасина. Хто такі «Лісові Мавки»?
35. П.Щабанюк. Осередок праці УСП Австралії.
36. О.Глуханіч. Вишкіл Практичного Пластування на Закарпатті.

СЛОВО СЕНІОРАТУ

37. О.Гаврилюк. На 90-ліття пл. сен. Романа Барановського.
37. На Вічну Ватру.
38. Грамота про Начального Пластуна.
39. Опис та інструкції про зголошення кандидатів.

ПЛАСТ І ДЕРЖАВА

40. Г.Бурбеца. Всеукраїнський семінар «Виховання громадянина України в системі діяльності дитячо-юнацьких організацій: пластова метода виховання».
42. Рекомендації семінару.

З ПОЖОВКЛИХ СТОРІНОК

44. В.Р. Як протиставитись закидам?

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

46. Листи Ю.Левицького, О.Марченка, І.Раковського, др.Орла, Ю.Вілінова

З ПЛАСТОВИХ ВИДАНЬ В УКРАЇНІ

50. О.Сич. Пласт і політика.
53. Г.Бурбеца. Позитивний підхід.

ПЛАСТУНИ В МИСТЕЦТВІ

54. Л.Онишкевич. Христина Сай

ШТРИХИ ДО ІСТОРІЇ ПЛАСТУ

56. Спогади перших пластунів.
О.Остап Стернюк, 1 полк пластунів Академічної Гімназії.

ПЛАСТУН ЗАВЖДИ ДОБРОЇ ГАДКИ

59. Пластовий «Горескоб».

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОЇ ДУМКИ ТА ІНФОРМАЦІЇ

ч.2 (106) — 1995

ВІД РЕДАКЦІЇ

ПЛАСТОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ТА «ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ» СЬОГОДНІ

Дорогі Читачки і Читачі! Ми, Пластова Організація, переживаємо сьогодні часи надії і тріумфу, але також часи хаосу та численних проблем. Ще ніколи в історії нашого Пласту не було такого бурхливого періоду дис-орієнтації та замішання. Ще ніколи не стояли ми перед такими поважними дилемами, яких рішення визначить наше майбутнє.

Сталося неочікуване: по довгих роках, Україна відзискала свою незалежність і на Рідній Землі знову замаяв пластовий стяг. Карпатськими пляями знову мандрують українські пластуни і лине пластова пісня... Ми добились цього, про що ми лиш мріяли десятками літ...

Це все сталося нагло й несподівано. І — треба признатись — ми зовсім не були на це приготовані! Ані Український Народ, ані Пласт, не сподівались цього, що сталося. В нас на таку ситуацію не було ніяких планів, не було відповідей на питання: що далі? Що тепер нам робити? Куди нам йти?

Історія зажартувала собі з нас: «Хочете незалежності? — Маєте незалежність! А тепер покажіть, що ви з нею зможете зробити!»

Цей брак планів, брак вишколу провідних кадрів, брак знання й витворили в нас хаос, замішання та різного роду кризи в новій українській Державі. За цю неготовість український народ тепер

гірко спокутує. Виглядає, що треба буде хоч одного покоління, хоч ще яких 20-25 років, щоб наш нарід і наша держава могли вийти з цього хаосу «на чисті води».

Якщо б Пласт діяв був безперервно на українських землях, то сьогодні міг би дати Україні це, що їй найбільше потрібно: кадри вишколених, компетентних — але при цьому чесних і сильних духом — провідників, які допомогли б витягнути Україну із цієї біди і кризи, в яких вона сьогодні знайшлась.

На жаль, Пласт щойно сам сьогодні відновляється на Україні. І сам він ще не має вишколених провідників: він, за допомогою пластунів із діаспори, сьогодні щойно гарячковим темпом вишколює своїх власних нових виховників, скавтмастерів, і інших провідників — які б могли виховувати нові покоління на службу нашому народові, нашій молодій державі.

Це зрозуміло. Біда є в тому лиш, що ми, пластуни, були так зовсім неприготовані на цю велетенську працю, на ті історичні обов'язки, які примхлива доля скинула на наші плечі. Ми, пластуни, як і решта українського народу, не мали ніяких планів на цю ситуацію, в якій ми нагло знайшлися. І ми тепер, замість спільними силами допомагати нашому народові (в Україні й в діаспорі), щойно дебатуюмо різні засадничі питання, на які ми повинні були мати розв'язку вже давно.

Насправді ми сьогодні не маємо часу на такі дебати, ми повинні були вже засукати рукави й взятися до роботи. Але ці питання мусять бути розв'язані, бо, поки вони не відповіджені, вони стоять нам сьогодні на перешкоді і ми не можемо як слід сповнювати свої функції, в нашій праці для українського народу. Найвищий час нам ці питання переговорити, дійти до якогось порозуміння, погодитись на розв'язки — і приступити до наших справжніх завдань: виховання української молоді для служби Україні.

А питань цих до розв'язання є чимало; всі вони є надзвичайно важливі, підставові. Наприклад:

— Чи Пласт повинен залишитись «етнічною» українською організацією молоді, як було це дотепер, чи радше повинен перемінитись в «географічну» організацію молоді України?

— Яке місце в Пласті повинно мати українське патріотичне виховання?

— Яке місце в Пластовій Організації України повинно бути для скавтів етнічних меншин? А яке для українських скавтів, які не є українсько-мовні? Яка програма повинна бути для таких членів?

— Чи Пласт повинен старатись стати членом світового скавтського братерства? Які зміни в ластових ідеологічних засадах Пласт готовий зробити, щоб стати частиною світового скавтінгу?

— Чи і які організаційні зміни треба зробити в Пластовій Організації, щоб пристосуватись до нових умовин?

— Яке відношення повинно бути поміж діаспорними Пластами, а Пластом в Україні?

— Чи ми повинні й надалі мати нашу структурну побудову (КУПО, ГПБ, ГПР), чи треба якось ці інституції відмінити? Чи потрібно нам Начального Пластуна?

— Як вдержати пластову одність і єдність? Чи взагалі варто її вдержувати, чи Пласт повинен розділитись на окремі краєві організації?

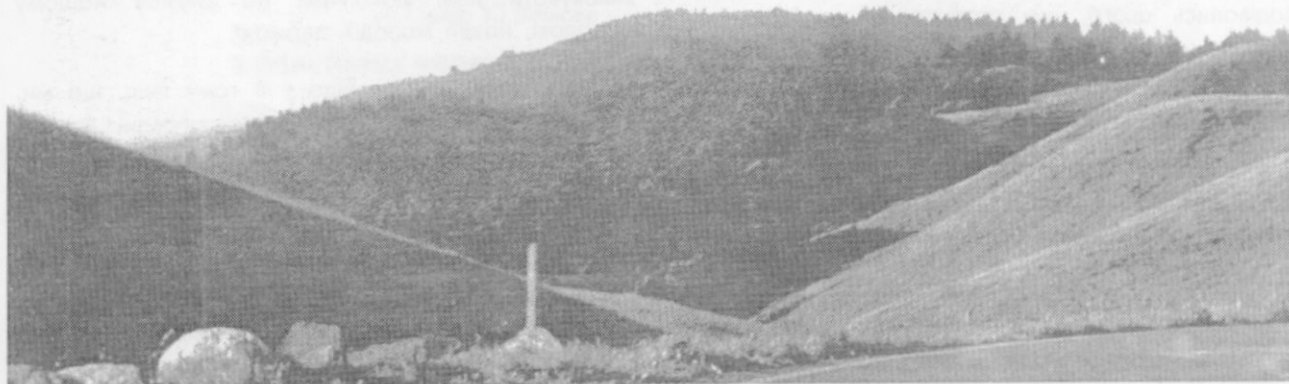
— Яка повинна бути пластова преса? Чи повинна бути вона краєва, чи загальнопластова? В якій мові повинна вона появлятися — чи лиш в українській, чи повинні бути також пластові російсько-мовні, англо-мовні і т.д. журнали?

Це лиш деякі із десятків підставових питань, які ми мусимо відповісти і на які ми мусимо всі погодитись, щоб могли успішно продовжувати нашу працю. Ми не можемо полягати на це, що ці питання відповідь за нас «наш провід», який є «всезнаючий і всемогутній», і який ми на це вибрали, щоб він сидів собі десь там «на Олімпі» і розв'язував за нас наші проблеми...

Так, на жаль таке не станеться. Наш провід, це ж люди такі самі, як і ми всі, і він так само сьогодні розгублений і не знає відповідей на наші дилеми — так, як і ми всі. Це ж є *засадничі питання*, а не лиш справи адміністративного порядку. Їх ми мусимо розв'язати спільно — ми всі. Ми мусимо прийняти за *наші власні* розв'язки проблеми, які ми найдемо, бо інакше ми їх справді ніколи не приймемо, ніколи на них не погодимось, ніколи з ними не погодимось. Це є наша спільна відповідальність — на це не має ради, від цього ми не втечемо.

Як можна практично взятися до цього процесу?

В нас існують на це два традиційні механізми:

Пластові Конгреси;

Пластова преса.

Як ми писали вже в попередніх числах «Пластового Шляху», прийшов найвищий час покликати в дію ПЛАСТОВИЙ КОНГРЕС ЧЕТВЕРТИЙ, який би, в запланований спосіб, систематично, обговорив ці всі проблеми, втягнув в цю дискусію якнайширші кола нашого членства і представив пластовій братії пропозиції на розв'язки питань, які нас сьогодні турбують.

Ми ще раз звертаємось і закликаємо Пластові Проводи якнайскоріше такий конгрес скликати.

Другий механізм — це пластова преса, в тому числі, в першу чергу, це ми, «Пластовий Шлях». Дотепер, в перших двох роках нашого відновленого існування, ми старались присвячувати сторінки нашого журналу на опис Пласту — для цього, щоб зазнайомлювати наших нових Читачок і Читачів із пластовою організацією, пластовою ідеологією, пластовим стилем. Це потрібно було, бо в нас раптом з'явилося сотні нових членів, які до недавня не були навіть свідомі про це, що це таке Пласт і яка його мета.

Одначе, з третім роком нашого відновленого існування, ми можемо перейти до іншого нашого завдання — до обговорення наших підставових проблем, до переведення потрібних дискусій на болючі питання дня. Ми тепер плануємо стати форумом для палких, може й часом гострих дискусій і полеміки про підставові питання нашого існування.

Може Ви вже завважили, дорогі Читачі й

Читачки, що — починаючи із 1995-им роком — характер наших статей поступово почав мінятися і ми щораз то більше переходимо від спокійних, описових статей, до більш контroversійних, дискусійних матеріалів.

Це не сталося випадково — це частина нашого плану.

Деякі наші Шановні Читачі вже цю зміну запримітили і навіть до нас про це написали. Дотепер, реакції на цей новий підхід були, майже без вийнятку, дуже позитивні: листи до Редакції хвалили нас за це, що наш журнал став більш цікавим і більш «на дорослому рівні». Сподіємось, що і в майбутньому наш журнал припаде Вам до вподоби.

Але це станеться лиш з Вашою співпрацею, з Вашою ласкавою допомогою. Пишіть нам про Ваші проблеми, Ваші погляди, Ваші думки про пластові справи. Нам цікава й Ваша реакція, Дорогі Читачки й Читачі! Пишіть нам! Чекаємо на Ваші листи й дописи!

Редакція

А ЯКА Ж НАША КУЛЬТУРНА ОРІЄНТАЦІЯ?

Недавно тому відбулася досить цікава дискусія в англійській пресі про канадську культуру. Започаткувала її випадково чи навмисно міністр багато-культурності в Канаді пані Шейля Файнстоне на телебаченні. Вона мала висловитись, що немає канадської національної культури як такої, а при тому висловилося запитом: а що це культура? Не входячи у суть чи поняття культури, мені виглядало, що міністр бажала викликати загальну дискусію про культуру. До преси посипалися чисельні листи, деякі навіть дуже критичні до п.Файнстоне.

Мені самому виглядало, що певна культура є і мусить бути незалежно від того, чи це комусь впадає в око, чи ні. Це може бути навіть часто мішаниною культур чи мозаїкою, де перед веде англосаксонська, французька з великою домішкою тепер італійської, китайської, жидівської, української та інших важливіших меншин. В коротці потім появилася цікава стаття п.Ендру Койна в «Глоб енд Мейл» п.н. «Національна культура існує, навіть коли її ніхто не може здефініювати». Він додає, що він майже відчував, що мін. Файнстоне хотіла сказати, що властивістю нашої канадської культури є чесність, порядність, рівність та рівна можливість розвитку для всіх. Це, що відрізняє нас від американців, робить нас канадцами. Остаточно Койн каже, що «культуру дефінують однаково і безперервно 29 мільйонів канадців» і на цьому він хотів наголосити у статті п.н. «Моралістичні вони, гуманістичні ми», в якій він докладніше описує різниці американської і канадської культури. Він сам є президентом «Енвайронікс Рісирч Груп». Тому, що стаття була скорочена, його доповідь на «прем'єрській вершині» Б. К., я попросив його бюро про можливість одержати цілу доповідь. За

кілька днів я був приємно здивований, коли його доповідь прийшла до мене. Вона була цікава тим, що аналізувала культуру за іншими критеріями, саме на першому рівні аналізу північно-американських підкультур можна було знайти різниці американської і канадської культури, вимірюючи людську ОРІЄНТАЦІЮ шляхом чотирьох вимірів суспільних змін: індивідуальність і пристосування, гедонізм і мораль. Ментальна постава канадців і американців значно відрізняються в цих чотирьох вимірах. У рості вимірів індивідуалізму, почавши від 1950 років, дослідники завважують еволюцію тих різниць. Американську орієнтацію індивідуалізму можна схарактеризувати суворою, шорсткою «раггед», а канадську більше «ідеалістичною». Американський індивідуалізм є більше компететивний і фаталістичний. Американці захоплюються більше від канадців життєвістю, енергічністю, динамічністю, персональним визовом і творчістю, але й признаються до втоми чи почуття стресу і напруги у змагу до успіху. Американці інколи спринають певного роду сили чи насилля за нормальне, а інколи навіть спринають це захоплююче. Канадці правдоподібніше відкидають будь-яке насилля як нормальну частину щоденного життя. Релятивно канадська орієнтація до пристосування в житті також різниться від американської. Американський світогляд заякорюється глибоко до своїх інституцій, як на пр.: організованої релігії, нації і родини. Канадці за те більше правдоподібно будуть квестіювати, якщо взагалі не відкидати традиційні інституційні авторитети, релігійні чи світські. На пр. в середині 50-их років 60%

канадців відвідували релігійні доми-церкви принайменше раз у тиждень. Сьогодні це робить менше як одна третина. В ЗСА відвідування церков вірними залишилися сталим приблизно 1 до 10 ще від 1930-их років. За дещо більшу як одну генерацію канадці поставили свою повагу до інституційного авторитету еліти, і в той самий час продовжували свій змаг за «мир, правопорядок і добрий уряд». Вони можливо не будуть салютувати прапор, зате добровільно стануть при вуличному знакові «стій».

Канадці змінилися драматично за останнє півстоліття. Вони є більше освічені, подорожують по світі і свідомі що діється довкруги них у світі, робляться менше залежні від інституційного авторитету, вони стаються більше автономні чи незалежні від їхніх попередників, навіть щодо сповнення власної мети і вдовolenня своєї особовості стаються «адаптаційним навігатором». Вони керуються більше «інформаціями» ніж «ідеологіями». Вони навіть не бажають більше відкладати насолоду життя до позагробових часів чи навіть до віку старости. Відносно, власне, цього гедонізму, себто змагу за насолодою чи приємностями життя, в Америці так як індивідуалізм він розвивається як напрям євро-американської культури від 1950-их років. Американська орієнтація є більше матеріялістична, а канадська досвідчальна чи переживальна, заснована на досвіді. Якщо американець виграє лотерію, то він купує нового кадиляка, а канадець купує квиток на літака та летить у пошуках за гарними пережиттями. З етичної точки зору американська орієнтація є більш осуджувальна (джаджментал) і моралістична. Моральний код є оснований глибоко на юдеохристиянській доктрині, а канадська мораль трансцендентує традиційні релігійні дефініції і може бути зхарактеризована як секулярна, світська, гуманістична і навіть екологічна. Канадська мораль натискає на егілітарні вартості, які включають також природу і тваринний світ. Автор каже, що помимо тих великих і численних подібностей, існує поважне число різниць у вартостях, які унапрямують життя та дають певне значення способів життя окремих спільнот. Американці є дещо «мачьо», а канадці «феміністичні» та яке б не було вияснення цих

різниць, коренів, історії, інституцій, величини країни і навіть клімату створили дуже різні суспільності і суспільно-культурні середовища на цьому континенті помимо сильних міжнародних гомогенальних чи уподібнувальних сил. Якщо йде про якість життя, то Об'єднані Нації кладуть Канаду на перше місце.

Застановившись на повищих думках, мимоволі насувається питання: а яка ж це орієнтація «індивідуальності» українського народу? Чи це проблема оптимістична «півповної шклянки» чи песимістична «півпорожньої шклянки». Підходячи до цього питання потрібно великого вирозуміння, терпеливості і віри. Сімдесять літ страшної, а понад 300 літ справжньої неволі, кладе певні передумови до будь-яких аналіз. У своїй знаменитій статті п.н. «Ще дальше та сама Росія» в «Торонто Сан», з 2 березня '95р., Еріх Марґоліо пише: що помимо певних описів реформ «Нової Росії» російське суспільство остається навіяним глибокою брутальністю, а її провідники чорними течіями сталінізму. 2. Росія не є частиною модерної Європи. Росія є останньою з 19 століття колоніяльною імперією. В Чечні, як виявляється, Москва є рішена тримати останні кольонії незалежно від коштів, кровопролиття чи скарбів. 3. Росія залишається мілітарною загрозою своїм сусідам. Автор нагадує на цікавий цитат римлянина Тацита: «Вони роблять пустиню, а називають це миром». Тут, зрозуміла річ, що Росії ще тоді навіть на світі не було. Автор цитує також славного Віктора Гюґо: «Росіяни проходили сюди; все є в руїні і жалобі». Тому то це так тяжко сьогодні аналізувати ті виміри культури в Україні у порівнянні з іншими вільними країнами світу.

Я знаю, що наша велика політика, справжня наука, висока культура і мистецтво, а особливо релігійна духовність йдуть своїми вимірними і впевненими кроками вперед. Навіть з мого рідного села маю вісточку про ріст реформ, роздають землю і люди її беруть, тут і там люди дістають побільше коней, і тут і там появляються нові трактори, ростуть нові господарства. Навіть колгоспний трактор останньої осені поорав людям городи як ніколи перед тим.

Приходить справжня весна...

Володимир Соханівський

ЧИ ПОВИНЕН ПЛАСТ БУТИ ЧЛЕНОМ СВІТОВОГО СКАВТІНГУ?

В попередніх числах «Пластового шляху» не раз було згадано, що сьогодні йдуть різні переговори та контакти із Світовим Скавтським Б'юром (WOSM в Женеві), в справі прийняття Українського Пласту в члени світового союзу скавтів. До тепер, Пласт не міг туди належати, бо не був скавтінгом незалежної держави. Тепер, однак, Україна є вже незалежною державою, то ж Пласт повинен би бути прийнятий в ряди «світового братерства скавтів».

Нажаль, вийшли різні проблеми. Світове Скавтське Б'юро поставило Пластові цілий ряд вимог, які Пласт мусить виконати, поки він може бути прийнятим до скавтського союзу. Справи не порушилися багато вперед, помимо великих зусиль з боку Головної Пластової Булави та Краєвої Пластової Старшини в Україні. Дискусії йдуть лиш про можливість участі Пласту в наступному світовому джемборі, яке має відбутись в Голандії в літі 1995. Що з цього вийде — покищо ще не знати.

Йдеться про те, що Світове Скавтське Б'юро вимагає, щоб Пласт — поки буде прийнятим — став менше «українським», а більше «інтернаціональним» і охопив в свої ряди всі етнічні групи, які живуть на терені сьгоднішньої України. Себто — щоб Пласт став скавтінгом *молоді всієї України*, а не організацією *української молоді*, як було це дотепер. Щоб це практично перевести в життя (легально Пласт вже це зробив), Пласт правдоподобно муситиме відійти від деяких своїх традиційних ідеологічних засад.

Виринає питання: чи варто Пластові, на таких умовах, себто «за всіляку ціну», старатись бути прийнятим до світового «скавтського братерства?»

Головним аргументом, щоб таки пробувати стати членом світового скавтінгу є факт, що якщо Пласт не буде представляти України перед світовими скавтами, то може статись так, що представляти її будуть якісь російсько-мовні скавтсько-подібні організації з України (а таких є сьогодні багато), а це зовсім не було б корисним для української справи.

Але, чи за це варто відступити від традиційних ідейних засад Пласту?

Ми мусимо взяти під увагу три важливі моменти в цій ситуації:

Поперше — щоб Пласт був прийнятий до скавтінгу, він муситиме, правдоподобно, дозволити вжиток інших мов на пластових зайняттях, таборах, і т.д. Правдоподобно також, треба буде змінити пластове назовництво — бо «курені», «станіці», «гетьманські скоби», тощо, будуть для меншинних скавтів занадто «націоналістичні». Можливо, Пласт більше не зможе вчити молодь на прикладі козаків, гайдамаків, Січових Стрільців, українських повстанців, тощо. Пласт стане *інтернаціональним* скавтінгом, в повнім значенні цього слова. Скоріше, чи пізніше затратиться *український зміст* Пласту, а залишиться (в найкращому випадку, лиш: «практичне» пластування, спорт, екологія й «інтернаціональне братерство». В гіршому випадку, ідеологічний вакуум, який тоді витвориться, може заповнити інший патріотизм — російський.

Подруге — якщо б Пласт в Україні злучився із іншими «скавто-подібними» (але не українськомовними) групами, то є велика можливість, що керівництво з'єднаної організації скоріше чи пізніше

перейде в руки російсько-мовних скавтів. Таких скавтів в Україні є сьогодні багато. Будь-що-будь, в сьогоднішній Україні живе яких 20% росіян, яких 40% російсько-мовних українців і яких 10% інших меншин (з яких більшість є російсько-мовна). Отже, потенційно, російсько-мовні члени зможуть легко перебрати керівництво української скавтської організації.

Потретьє — важко уявити собі, що в того роду «всеукраїнському» Пласті було місце і на *український Пласт в діаспорі*. Діаспорний Пласт тоді залишиться зовсім «в повітрі», бо ж він ніколи не зможе бути членом світового скавтінгу. А діаспорному Пластові є дуже потрібно зв'язків з Україною, щоб могли взагалі втриматись при існуванні. Інакше, пластові організації в різних країнах світу дуже скоро розплинуться в чужинному морю і перестануть взагалі існувати.

Отже — можливим вислідом приєднання Пласту в Україні до світового скавтінгу може бути поступова його денационалізація і перетворення його в організацію, яка буде переважно російсько-мовна і кине свої суто українські прикмети. Є можливість, що скоріше чи пізніше цю організацію будуть вести або російсько-мовні скавти, або й росіяни, чи інші

неукраїнці. Пласт в діаспорі скоро відчужиться від такого «інтернаціонального Пласту» в Україні і вкінці взагалі стратить зв'язки з материком. В тому випадку, — до яких 20 років виги-не, спершу в менших країнах, а вкінці і в США, і в Канаді. З Пластової ідеї не залишиться нічого.

Чи так воно мусить статися? Маємо надію, що не конечно. Але таке може статися. А пластун має бути на все готовий — а це ж є зовсім можливий сценарій. Чи ми ці всі, так важливі, справи належно передумали? Чи ми є приготовані з відповідними плянами, щоб такому сценарію запобігти?

Застановімсь — чи ми, може, йдемо, як нетлі до вогню, до вимріяної цілі — прийняття до світового скавтінгу, зовсім не думаючи про всі можливі консеквенції такої події?

На мою думку, поки ми рішимось на цей крок, ми повинні цю справу добре переговорити й як слід передумати. На це нам конечно скликати *Пластовий Конгрес Четвертий*, де можна було б спільно справи передискутувати і спільними силами вирішити наше майбутнє.

Юрій ЛОСЬ.

Фото Г. Бурбези

Представники Світового Скавтського Комітету відвідують пластовий табір поблизу Львова. Травень, 1993р.

Українська Національно-Патріотична
організація «ПЛАСТУН»
Окружна Пластова Команда
Львівської області

Центральна домівка:
Львів, вул. Олесницького, 2

Для пошти:
Україна, 290025
м. Львів, А/С 23

Р/р №700206
в КБ «Золотий Лев»
м. Львова, МФО 325279

Пластово-мусеньйорові
головному Редакторові
журналу «Пластовий Шлях»
Любомиру ОНИШКЕВИЧУ

Шановний Друже, до Вас звертаються пластуни сеньйори Володимир Паляниця, пластун з 1927р., Роман Рифляк, пластун з 1920р., Володимир Квітневий, пластун з 1990, за дорученням всіх членів Української Національно-Патріотичної Організації Пластун, з осідком у Львові. Хочемо з'ясувати стан пластового руху в Україні, а точніше в Галичині, цілком об'єктивно, без всяких упереджень і недомовлень.

До написання цього листа нас спонукує наша стурбованість за судбу всієї української молоді і переконання, що і Ви без сумніву погоджуєтесь з думкою, що будучність Нації і Держави в її молодому поколінню.

Тому в першу чергу попри інші справи порушені в листі вважаємо найсуттєвішою справою ліквідації всяких непорозумінь і ворожнечі між існуючими в Галичині пластовими організаціями УСО Пласт і УНПО — Пластун, до чого до кінця свого життя наполегливо закликав один з найбільших авторитетів серед пластунів в сеньйорів, пластун Юліан Воробкевич і це бажання залишивши нам в роді Заповіту.

Виповнилося п'ять років легального існування скавтсько-подібних організацій у Львові. Так склалася обставина, що їх на сьогоднішній день існує дві: одна обрала назву — Українська Скавтська Організація Пласт, яка допускає членство в організації представників будь-якої національності і віроісповідання, друга — якої членами є саме ми, Українська Національно-Патріотична Організація Пластун, що з огляду на чистоту національних ідей та інтересів майбутнього української нації, є спадкоємцем політичної концепції та пластових ідей, які були закладені О.Тисовським, І.Чмолюю, П.Франком ще на початку творення Пласту в 1912-му році.

Усі пластуни сеньйори тієї Галицької генерації, що зростали на ниві ідей боротьби за незалежність України згуртувалися в організації УНПО Пластун, бо вважають своїм обов'язком виховання такої молоді зміни, яка б без вагання, але свідомо могла повести справу національної розбудови, за яку віддали життя Ольга Басараб, Степан Бандера, Роман Шухевич, Петро Франко і сотні наших ровесників, що боролися в лавах Української Повстанської Армії.

Відродженням Пласту у Львові занявся нинішній кошовий Левандівського Коша Любомир Довбуш, — саме і він, і ми стоїмо на платформі Пласту, що діяв в Галичині від 1912-го до 1930-того року. Коли стало зрозуміло, що розпадається імперія Советського Союзу і незалежність України стає очевидною, Москва і місцеві комуністичні сили зрозуміли, що їм треба негайно взяти

українську молодь під свій вплив, на деякий час, щоб потім повернутися на підготовлені позиції, (відновлення піонерії, комсомолі і т.д.). Тому, (не сумніваємося) підпільними компартійними силами були взяті поспішні кроки, щоб опанувати ситуацію серед молоді і в свою чергу взятися за її організування.

Впевнені, що у пластовому русі в Галичині не було б непорозумінь, якби Керівники Головної Пластової Булави були гнучкішими і внесли поправку у нині існуючий статут, що до тієї «мізерії», яка допускає інтернаціоналізм. Адже інтернаціоналізм у нас на Україні — це більшовицький прес, який нищить усе українське, приналежність до нації, релігію, мову... а щоб цього досягнути застосовували суцільні методи, геть до фізичного знищення тих, хто не піддавався. Інтернаціоналізм у діяспорі це зовсім інше поняття, це передовсім побутова сімейні співвідносини між суб'єктами різних національностей.

УНПО ПЛАСТУН веде лінію на те, щоб поряд з відродженням українських молодіжних організацій, відроджувались осібно на чисто національній основі, також організації інших національностей. УНПО ПЛАСТУН переконана також, що в незалежній Україні повинен існувати єдиний Пласт. Покищо того не має. Українська Скавтська Організація Пласт не признає наші ідейні позиції і переконання в УНПО ПЛАСТУН, хоча в повні реальне і побажане, але покищо доволі ілюзоричне. І доки в нашої держави не має чітко напрацьованої концепції щодо розвитку і виховання молоді в Україні, йде буїне відродження комуністичної партії України і її дитячо-юнацьких формувань, явище в плані відродження української державності, доволі таки небажане і небезпечне. А ми орієнтуємось на передові сили, платформу та ідеологію Організації Українських Націоналістів, яка є продовжувачем тієї звитяжної боротьби, яку вели Степан Бандера, Роман Шухевич, Андрій Мельник, тих прогресивних змагань, які повинні привести нас до омріяної Незалежної, Соборної і СУВЕРЕННОЇ України.

Наша організація, оцінюючи обставини, що склались, просить Вас певним чином розділити нашу позицію і підтримати думку створення на Україні асоціативного органу, який би на найвищому рівні об'єднував всі скавтські та пластові організації, українські, польські, російські і т.д. Бо склалась така реальність. А це призвело б до унормування не тільки політичного клімату серед молоді, але і наших стосунків. Друге: було б добре, щоб від Головної Управи на Україну був переведений довірений чоловік, чи погоджувальний комітет, який би вносив рівновагу і вів курс єдиної організації Пласт.

Наші пропозиції просимо обговорити на Головній Пластовій Булаві і дати нам письмову відповідь, і по зможі помістити нашу статтю в «Пластовому Шляху»

ЩЕ ДО СПРАВИ: ЄДНІСТЬ ПЛАСТОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УКРАЇНІ

Дорогі Друзі!

Дякуємо за листа, який ми відразу ж переспали до Головної Пластової Старшини (ГПБ). Лиш ГПБ є компетентна вирішувати в цього роду важливих справах, які Ви порушуєте у Вашому листі. Редакція журналу «Пластовий Шлях» сама, очевидно, не може таких справ рішати.

Ми просили ГПБ дозволити нам помістити Вашого листа на сторінках нашого журналу, що ми сьогодні й робимо. Ми вважаємо, що питання, які Ви порушуєте у Вашому листі є дуже вагомими і цікавими для загалу членства Пласту, а зокрема для наших читачів.

Ми хочемо тут подати Вам наші власні думки на ці питання; просимо взяти під увагу, що це є лиш наші приватні погляди, які в нічому не зобов'язують організацію Пласт.

До великої міри ми є згодні майже з багатьма думками, які Ви висловлюєте у Вашому листі. Так, в поспіху відновити Пласт в 1989-91 роках, зроблено було деякі помилки, які тепер треба поправити.

Але, з часом, речі якось випрацьовуються. Пласт в Україні, поволі, але певно, йде на добру дорогу. Найважливішим є те, що в Пласті є щораз то більше ідейних віddаних та працьовитих людей, які хочуть добра для Пласту, для Українського Народу та для нашої молоді, і які в цьому напрямку мозольно працюють. Правда, є ще багато труднощів, але — при добрій волі людей — їх можна буде перебороти.

А Україні, на мою думку, буде конечно потрібно чесних, ідейних, розумних та компетентних провідників, які могли б відібрати провід нашої молоді держави від апаратчиків та номенклатурників, які сьогодні є часто при владі в Україні, а віддати її Українському Народові. Виховання чесних і характерних, але компетентних молодих провідників і є, власне, сьогодні головним завданням Пласту. Ми твердо віримо, що Пласт може це зробити і що він це зробить.

І тому, нам видається величезною помилкою факт, що багато люди, які могли б були працювати в Пласті, щоб його якнайскоріше унапрямити на добру дорогу, замість цього, відійшли були від Пласту і створили окрему організацію. Таке діялось нераз в нашій історії: були княжі міжусобиці, подвійні гетьмани, «чорні ради», розколи, тощо. Це ніколи Україні не допомогло, а лиш закопувало нашу справу. І тому нам так важко було збудувати собі власну державу.

З цієї причини, ми вповні погоджуємось з Вами, що треба якнайскоріше зліквідувати розкол в Україні і з'єднати всіх пластунів в одну, сильну пластову організацію. Ми так і розуміємо Вашого листа — як заклик до з'єднання.

В Пласті, як і в кожній людській інституції, не раз вже мали ми всілякі розбіжності і розходження. Але ніколи передтим ще не дійшло було до розколу на дві організації. Чому? Бо ж в нас завжди була одна мета — а розбіжності були лиш щодо тактики, як цю тему досягнути. І тому ми завжди могли вкінці дійти до порозуміння і вдержати в Пласті святу єдність, без якої не можливо нічого досягнути.

Ми є оптимісти і віримо, що й тепер так буде, бо ж в нас всіх на серці є лиш одна ціль: добро України, добро Українського Народу. І тому ми віримо, що ми зможемо дійти до порозуміння і що ми дійдемо до порозуміння. Ми радіємо Вашим листом і Вашим почином і надіємось, що це є перший крок до нової Пластової Єдності.

Остаємось із щирим і гучним пластовим привітом,

СКОБІ

Любомир Онишкевич,
Відповідальний Редактор

ЧИ ПОТРІБНО ПЛАСТОВІ СЬОГОДНІ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА?

Першим «Начальним Пластуном» був пл. сен. Северин Левицький (популярно знаний, як Сірий Лев) — один із оригінальних пластунів-скавтерів, людина із величезною особисто «харізмою», провідницьким хистом й умінням підійти до дітей і молоді. Він фактично «здефінював» поняття «Начального Пластуна», моделюючи це діловодство на взір так званих «Chief Scout-ів» в багатьох скавтських організаціях.

В концепції Северина Левицького «Начальний Пластун» — це позиція наскрізь символічна — це «живе уосіблення» Пласту, подібно, як і пластовий гимн, прапор, лілейка. Це не є діловодство із точно означеними функціями, правами й обов'язками — а радше — живий символ Пластового духу. Це постать подібна до королеви у Великобританії.

Сірий Лев брав живу участь в пластовому житті — він відвідував пластові табори, зустрічі і з'їзди — де новацтво й юнацтво вважало його за «найвищу владсть» в пластовій організації. Сірий Лев прекрасно вмів відігравати цю роль, його сама присутність вистарчала, щоб викликати подив, респект і повагу поміж дітворою. Хоч невеликий ростом, але його голос лунав чисто і попросту електрифікував молодь до акції. Він був інспірацією для усіх, його слухали і з ним числилися.

Але й для старших пластунів та сеніорів Сірий Лев був завжди постатею, гідною поваги й наслідування. Кожний вважав це великою честю, якщо Начальний Пластун наділив його особисто якимсь пластовим відзначенням. Сірий Лев міг теж бути остаточним арбітром у спорах поміж пластунами, чи групами. В таких випадках, його слово було

Фото з архіву «ПШ»

Дрот і Сірий Лев на Ювілейній Пластовій Зустрічі в 1957 р. на оселі «Пластова Січ» поблизу Торонта.

завжди остаточним і невідкличним, і то не на основі якихсь статутів, чи законів, а попросту тому, що люди мали Сірого Лева завжди в найбільшій пошані.

Врешті Сірий Лев вмів завжди гідно репрезентувати Пласт назовні як то перед українською громадою, чи перед скавтами інших країн. Скавтське Б'юро, коли зверталось до українського Пласту, то часто на адресу нашого «Chief Scout-a».

Хоч позиція Начального Пластуна була створена специфічно для сен. Северина Левицького, але по його смерті загальна опінія пластунів була, що це є надзвичайно *корисна для Пласту* інституція і що її треба й на даліше продовжувати. І так, вибрано було другого Начального Пластуна, пл. сен. Юрія Старосольського, автора книги «Велика Гра», який гідно і з належною повагою сповнював цю функцію аж до своєї смерті.

Одначе, по смерті пл. сен. Старосольського, в деяких колах в Пласті чомусь витворилась опозиція до обсадження цього посту. Деякі люди, головню в США і в Канаді (*хоч і в цих країнах більшість є за продовженням цієї традиції*), почали говорити, що Начального Пластуна вже більше нам не потрібно вибирати, бо, мовляв, це «анахронізм», не-демократична інституція, «культ особи», тощо. Цікаво, що таке можуть говорити особи з Канади, де панує британська королева і де ті ж самі канадці є захоплені своєю монархією і зовсім не вважають її «анахронізмом», чи анти-демократичною інституцією.

Важко зрозуміти, чому така опозиція насправді існує, чи, може ті люди вважають, що останній Начальний Пластун, знаний і поважаний сеніор з куреня Лісових Чортів, якось незадовільно виконував свої функції? Чи, може, ця опозиція є наслідком де-централістичних сил, які панують в

Пласті сьогодні? Чи ці люди є проти посту Начального Пластуна тому, що знають, що Начальний Пластун зможе *ввести єдність* у пластову родину, зблизить окремі краєві організації, які тепер мають тенденцію відриватись від пластового братерства з іншими країнами? Одним словом — чи це результат «отаманщини» в Пласті, яка, нажаль, тепер в нас поширюється — синдром «ми собі самі пани і ніхто нам не має права наказувати?»

На мою думку, цей останній момент власне і є найбільш потужним аргументом, *чому нам сьогодні конечно потрібно* Начального Пластуна. В цей критичний момент в нашій історії, нам потрібно понад усе *єдності, пластової дружби, спільної праці* для добра нашої нації. Символізм Начального Пластуна може допомогти єднати нас, а також може ввести в наші палкі дискусії й дебати нотку здорового глузду і належну перспективу.

До того ж, юнацтву й новацтву, зокрема в «нових» країнах (в першу чергу в Україні), є *потрібно* такої постаті, яка б символізувала для них нашу пластову, українську й християнську єдність, братерство й дружбу всіх пластунів у світі.

Крім цього, особа Начального Пластуна могла б значно допомогти нам в наших переговорах із Світовим Скавтським Б'юром, вносячи певний престиж нашій делегації.

Одним словом — приявність Начального Пластуна може лиш допомогти Пластові, а напевно йому не пошкодить.

Чи зможемо знайти відповідну особу на цю позицію сьогодні — не знаю. Але ми повинні пробувати це зробити — для добра Пласту, для добра наших дітей, для добра української справи.

Юрій ЛОСЬ.

ПЛАСТОВИЙ

ЗАКОН

В наших попередніх гутірках ми застановлялись над різними аспектами ідеологічних підстав Пласту, зібраних у так званих «Трьох Головних Обов'язках Пластуна», в яких є коротко і стисло спрецизована Пластова Ідея — мета Пластової Організації. Ми покрили вже в наших гутірках перші два Обов'язки і першу частину третього, залишається ще поговорити про другу частину Третього Пластового Обов'язку: «Пластун повинується... Пластовому Законові».

Що ж таке той «Пластовий Закон»? На перший погляд, це щось наче Декалог —

- Словний,
- Сумлінний,
- Точний,
- Ощадний,
- Справедливий,
- Увічливий,
- Братерський і доброзичливий,
- Зрівноважений,
- Корисний,
- Слухняний пластовій старшині,
- Пильний,
- Дбає про здоров'я,
- Любить красу і дбає про неї,
- Завжди доброї гадки.

Десять Заповідей Божих, які ми знаємо із біблійного Старого Завіту. Пластовий же Закон — це 14 точок, які дефінують морально-етичні засади бажаної поведінки кожного пластуна.

Є, однак, одна велика різниця між Десятьма Заповідями Божими і Пластовим Законом: коли більшість заповідей Декалогу забороняє певні негативні акції («не убий», «не кради», «не свідчи ложно...» і т. д.), то Пластовий Закон в позитивний спосіб говорить яким має бути ідеальний пластун. І так, Пластовий Закон наказує, що «Пластун є:»

Якщо вглибитись в точки цього Закону, то побачимо, що наш Закон описує ідеал високоморальної, етичної, чесної й характерної людини, яка може бути максимально корисним громадянином своєї країни. Про кожну точку можна багато говорити, бо в кожній з них криються величезні «скарби душі», риси характеру, які кожні родичі бажали б прищепити в своїх дітей, а кожний з нас хотів би бачити в своїх приятелів, а зокрема в свого життєвого супруга.

Лиш уявіть собі, як сьогодні виглядала б наша держава-Україна, якщо б всі її громадяни (а зокрема всі її провідники) були такими, як описано в Пластовому Законі? Чи мали б ми сьогодні взагалі якісь проблеми в нашій країні? Чи не був би в нас істинний «рай на землі», де всі наші труднощі й проблеми були б скоро й розумно переборені?

Отже ясно, що виховання нових генерацій молоді в дусі Пластового Закону буде надзвичайно корисним для нашої країни, для нашої молоді Української Держави. В цім дусі Пласт виховує грядучі покоління чесних, працьовитих, корисних громадян — а зокрема майбутніх провідників країни, діячів на кожному відтинку громадського життя нашого народу.

Очевидно — Пластовий Закон — це ідеал. Майже ніхто (може лиш декілька «пластових святців») може щоденно, завжди, без переривно відповісти високим вимогам цього Закону. Але тут не йдеться про 100%-у ефективність. Всі ми є людьми, із звичайними людськими хибками, слабостями, недотягненнями... Ми не є ангелами.

Радше — Пластовий Закон — це наша мета. Це принцип, до якого ми повинні завжди і всюди стреміти. Це спосіб життя, це «пластовий стиль», це позитивний підхід до розв'язання всіх життєвих проблем.

В Пластовому Законі криються такі неочікувані жемчуги, як життя в природі, охорона довкілля, життєвий оптимізм, толеранція для других людей, допомога ближнім, світове братерство, любов до рідного краю, родинне тепло, праця для других і для своєї громади, корисні дії для цілого людства, контролю своїх емоцій, та й ще чимало інших позитивних прикмет доброї людини...

Пластовий Закон, хоч створений нашими основоположниками понад 60 років тому, але все ще є свіжим, актуальним, сучасним, модерним планом життя для кожного з нас. Зокрема, він може й повинен бути життєвим планом доброго, корисного громадянина нової Української Держави.

Ваш Старий Вовк.

ВСЕНАРОДНА ПРОЩА

З ініціативи Української Греко-Католицької Церкви та молодіжних організацій Тернопільщини (Пласт, «Українська молодь Христові», «Студентське Братство», «Вертеп», «Тризуб» та ін.) 18 — 21 травня у с. Зарваниця відбулася Всенародна Проща з нагоди Акту Посвяти українського народу під Покров Пресвятої Богородиці. Цим розпочались святкування 400-ліття Берестейської і 350-ліття Ужгородської Церковних Уній.

З різних місць України до Зарваниці потягнулись прочани. Примітно, що серед них були не тільки греко-католики, але й православні та римо-католики. 18 травня вони, об'єднавшись в єдиний хресний хід разом з молоддю Тернополя, вирушили до Зарваниці. А 19 травня, у п'ятницю, у Зарваниці виріс великий молодіжний наметовий табір. У його програмі — лекції, концерти, бесіди, що стосувалися релігійно-філософських, етико-моральних проблем, участь у богослуженнях, зустрічі.

21 травня, у неділю, до Зарваниці прибули Блаженніший Мирослав Іван Кардинал Любачівський,

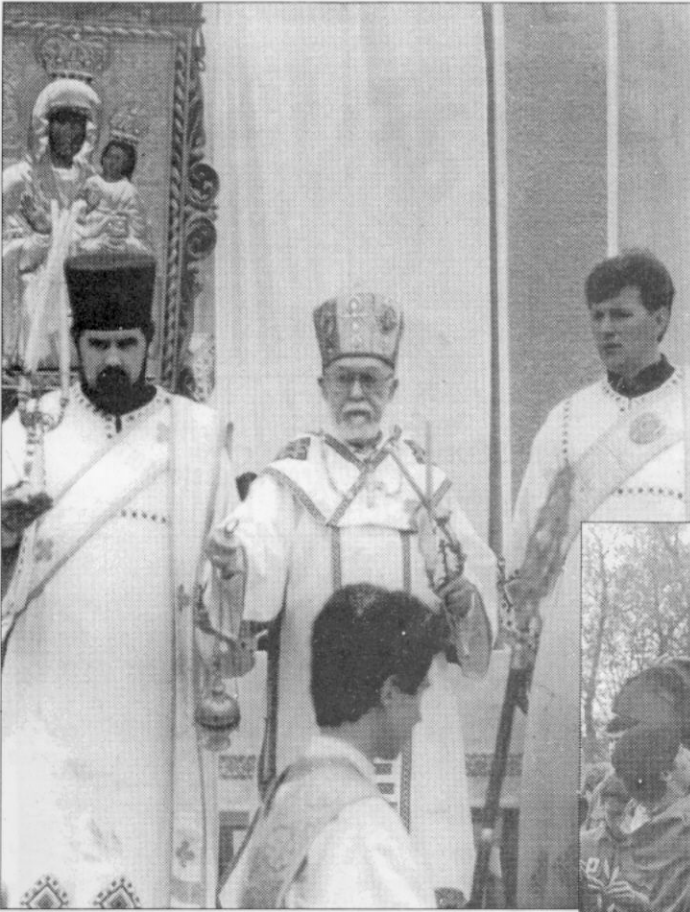
єпископи Української Греко-Католицької Церкви, представники духовенства православної і римо-католицької церков.

Тисячі прочан, які прибули з усієї України, а також прочани з Польщі, Великобританії, Чехії взяли участь в Божественній Літургії, яку відправив Блаженніший. А по закінченні Літургії Патріарх виголосив Молитву Посвяти українського народу під покров Пресвятої Богородиці.

...Згадуються ті незабутні хвилини, коли тисячі людей «єдиним серцем і єдиними устами» разом з Патріархом промовляли слова молитви, згадуються їх очі, сповнені віри і любові, їх обличчя...

Немалий внесок в організацію цих святкувань вклали і пластуни — ст.пл. о. Андрій Говера — віце-канцлер Тернопільської єпархії, голова оргкомітету святкувань, ст.пл. Василь Кузик — комендант молодіжного табору, ст.пл. Сергій Юзик — комендант табору пластунів, старші пластуни і юнацтво Тернопільської станиці.

Пропонуємо Вашій увазі фоторепортаж Петра Змарка про участь пластунів у святкуваннях.

Патріарх Мирослав Іван Любачівський
відправляє Архієрейську Службу Божу.

Ранішня збірка. Підняття прапорів.

Пластуни слухають виступ
групи «МІЛЕС ЄСУ» зі Львова.

Обід на таборі.

Учасники молодіжного табору:
ст. пл. Роман Малко, пл. прих.
Роксоляна Вербовецька, пл. вірл.
Наталка Нагуляк з Тернополя.

Провід табору розподіляє харчі таборовикам. Кількість учасників табору постійно збільшувалася. Перш за все всіх треба було нагодувати.

Ст. пл. Юля Марчак, впорядниця гуртка «Сунічки», іменує Оленку Березовську пластункою-прихильницею.

«МАЙБУТНЄ — СЬОГОДНІ»

Розмова з керівником української делегації
на 18 Всесвітньому Скавтському Джемборі
ст. пл. Ярославом КАРДАШЕМ

— Перш за все, друже, розкажи про себе.

— Я старший пластун, член куреня «Лісові Чорти», виховник гуртка «Подорожники» у підготовчому курені ім.Тараса Бульби. В станиці виконую обов'язки заступника осередкової УСП і одночасно є писарем.

У приватному житті я є старшим науковим співробітником інституту освіти та інспектором обласного управління освіти. Зараз працюю над програмою впровадження інформаційних технологій в системі освіти, а також створенням центру інформаційних ініціатив у рамках області.

У 1993 році я здобув спеціальність

«Обчислювальні комплекси для ЕОМ» на факультеті прикладної математики Львівського університету.

— Але перейдемо до Джемборі. Що це таке і чому таке важливе для українського Пласту?

— Джемборі — це своєрідна олімпіада світового скавтіну. На Джемборі'95 25 тисяч скавтів представлятимуть двадцятишестимільйонний скавтський рух з понад 200 країн світу.

Для України Джемборі — це добра нагода репрезентувати себе, Пласт — український скавтінг в колі скавтів світу.

Крім цього, участь української делегації в Джемборі може пожвавити процес формування єдиної скавтської організації України. До складу делегації входять члени Пласту, Асоціації дніпровських скавтів «СКІФ», Федерації скавтів Криму. Спільна справа, яку ми робимо, спілкування, обмін думками та ідеями, вирішення спільних проблем зближує нас. А для Пласту — це добра нагода акумулювати в собі скавтські організації, які є в Україні, бо саме Пласт має всі можливості для цього.

— Хто бере участь в українській делегації і як відбувся відбір?

Як я вже сказав, делегацію формували з організації Пласт, АДС «СКІФ», Федерації скавтів Криму. В сумі контингент складається з 45 осіб — 36 дітей (6 гуртків), 4 дорослих-виховників і 5 керівників. Представництво Пласту в делегації — 21 дитина і 5 дорослих (в т.ч. і представники 4

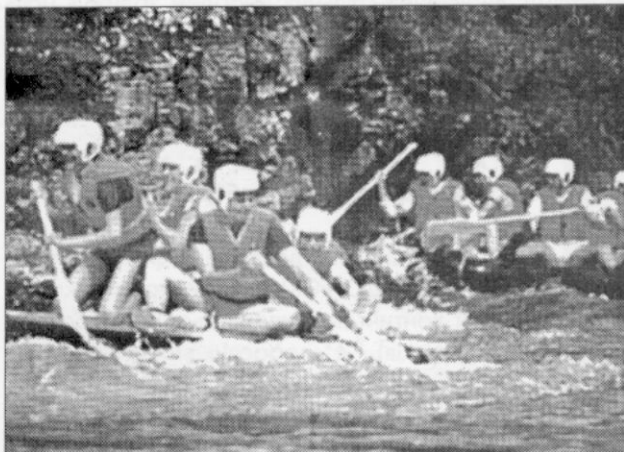

організацій скавтського типу, які підписали відому вам Декларацію), АДС «СКІФ» — 6 дітей і 1 керівник, Федерація скавтів Криму — 9 дітей і 3 дорослих.

Я маю честь бути керівником делегації Пласту. Крім мене Пласт представляють Олесь Криськів, Ганнуса Матвійчук, Оля Міліянчук та Ігор Бущак. Зараз ведуться переговори про участь в делегації Зореслави Багнюк (за рахунок вільного місця, яке мають кримські скавти). Керівником делегації АДС «СКІФ» є її президент — Віктор Гогулінський, Кримську делегацію очолюють Ігор Рибін і Сергій Беляєв.

— А за якими критеріями підбиралося юнацтво?

— Критерії відбору юнацтва розробила Булава УПЮ. Своїх кандидатів, відповідно цим критеріям, станиці зголошували до оргкомітету по підготовці до Джемборі (під ці критерії в Україні підпадало приблизно 853 юнаків і юначок). До другого етапу відбору було зголошено 60 осіб. Після того, коли вони виконали запропоновані нами завдання-проекти, було проведено точування, за результатами якого 23 особи було запрошено на інтерв'ювання. Інтерв'ювання мало своєю метою

визначити рейтинг кандидатів за такими критеріями: кмітливість, комунікабельність, знання Історії Пласту і скавтіngu тощо.

— Тобто, відбір був достатньо об'єктивним?

— Так.

— Це дуже приємно чути. Однак, як іде підготовка до участі в Джемборі, адже подія велика і, очевидно, слід добре все підготувати?

— Я би виділив 4 основні напрямки нашої роботи : поширення інформації серед докiлля про участь українських скавтів у Джемборі, залучення відповідних державних чинників з метою допомоги в підготовці цього заходу, пошук джерел фінансування і безпосередня підготовка делегації.

Ми намагаємося надати цій акції якнайбільшої ваги та розголосу, працюємо з засобами масової

інформації, зокрема, недавно я мав 10-хвилинний виступ на радіо «Незалежність».

Ми плануємо зустріч української делегації з президентом напередодні виїзду до Нідерландів та прес-конференції.

— Вже є домовленість?

— Цю справу погоджують Олесь Криськів, Любомир Романків, Володимир Базарко і за це я їм дуже вдячний.

— Хто фінансує участь української делегації в Джемборі?

— Оплата за участь в Джемборі нашої делегації становить 15,750 ам.доларів (приблизно 350 ам. доларів за особу).

Ми сподіваємося на допомогу нашої діаспори.

— А невже держава не хоче допомогти?

— Держава не має на це ресурсів. У квітні ми вели розмову на цю тему з нашими міністерствами.

— На мою думку, це не відповідає дійсності. Часом великі ресурси витрачаються на досить безглузді справи...

— Інформація про Джемборі надійшла в Україну наприкінці 1994 року. Інші країни почали підготовку до Джемборі ще в 1992 році.

Нам було б набагато легше і простіше полагодити всі проблеми, якби у нас було більше часу.

Зараз ми готуємо програму табору для тих, хто бере участь в Джемборі. Він відбудеться з 16 по 22 липня на Дніпропетровщині. Фінансування табору здійснюють державні установи.

По закінченні табору ми плануємо зустріч з президентом і прес-конференцію. Виїзд з Києва — 28 липня. До цього часу до складу делегації долучаться представники діаспори: Міра Франкевич (Німеччина), Ярема Луків (Канада), Ярослав Мисько (Польща).

Маршрут пролягає через Польщу і Німеччину. У Польщі ми плануємо зупинки в Білому Борі і Варшаві, де, можливо, матимемо зустріч з пластунами. А далі, через Берлін — в Нідерланди.

Джемборі триватиме з 1 по 11 серпня. По закінченні ми від'їжджаємо до Бельгії, де матимемо ще 4-денну програму, згідно домовленостей.

— Які сподівання на результати участі української делегації в Джемборі?

— Сподіваюсь на належне представлення України, що значною мірою залежатиме і від зовнішніх чинників.

— А чи зуміють пластуни належно представити Україну?

— За підготовку я не маю сумнівів, а зовнішній вигляд — як вдасться, для цього потрібні значні фінанси, які зараз шукаються. Це і пошиття одностроїв, і підготовка спорядження, виготовлення відзнак, інформаційних матеріалів, проспектів, буклетів, листівок, літератури, журналів. Нам потрібна була б допомога і зі сторони «Лілеї» у видавництві матеріалів про Пласт і тому я прошу Вашого сприяння у виданні необхідних нам друкованих матеріалів.

Розмову провів пл. сен. Г. Бурбеза

З ПОЇЗДКИ НА JAMBOREE

Спогад про участь українських пластунів у Третьому Світовому Джемборі, 1929р.

Перший день на Джемборі.

Увійшли ми до брами, можливо найбільшого в Англії, Арров-Парку. Рух автогрузовиків, роверів, ряди пластунів і пластунок заімпував нам. Бачимо, що багато пластунів і пластунок керує автами. Приємно, але й заздрісно дивитися.

Ми підійшли до інформаційної канцелярії запитати, де нам розміститися й будувати шатра. Бідна англійська пластунка довго перевертала всі папери, списки, радилась і питала других, дзвонила телефоном, але місця для «української делегації» не було. Ми розуміємо, що інакше й не могло бути, однак стоїмо й чекаємо. Врешті дали одного пластуна, щоби нас кудись відвів. Ми й не питали куди. Все одно, аби бути на Джемборі. Нагрузились самі, дещо взяв чемний наш провідник. Рушили в дорогу. Ідемо та ідемо, вже пару разів відпочивали,

проходимо через різні табори; забудування та все питаємо, де то наше місце. Усі ми зіпрілі від тягару своїх речей, пластової літератури й українських виробів, головно гончарських. Довгий Арров-Парк ми ніколи не забудемо.

Нарешті привели нас до закутку Парку, на дорогу «Бурого буйвола» й вказали місце. Зголосилися ми до сусідів, представилися, познайомилися і поінформувалися, де, що й як дістати. На цьому місці треба згадати, що чеська делегація; головно в особі команданта Др. Воденка, Др. Казіля, бувшого коменданта табору в Берні інж. Ганзелка, який знав нас з участі на з'їзді пл-нів Моравії, відносилася до нас дуже сердечно й допомгла нам, чим могла.

Джемборі було вже в повній силі. Розбудовані табори, десятки тисяч різних типів шатер, різнородні національні й пластові прапори маячили над всім

Арров-Парком. Ми приїхали перед відкриттям Джемборі. Поспішно поставили шатра з підставами з папи, позабивали коли на ліжка й раді були, що могли сховатися до шатра від цікавих оглядин таборів пластунів і пластунок, які докучливо заглядали до нашої роботи. Змучені дорогою, ношенням тягарів, будовою шатер і ліжок, пізно вечером заснули ми на незакінчених ліжках з кругляків. Соломи не добули, бо вже пізно й ми приїхали чи не останніми.

Рано дня 31 липня 1929 о 10 год. відбулося офіційне відкриття Джемборі. Вимашерували всі пластуни на велику рівну площу, де був побудований стадіон. Всі народи усталися після азбуки. Спереду стадіона стояли підвищення для промовців. На даху стадіона вміщені були прапори всіх держав теж після азбуки. Польський попав якраз у центральне місце. Нашого, на жаль, не було, бо ми не є членами Союзу. Найвище місце займав прапор Королівський. На середину площі вийшла музика королівської гвардії і дві сотні шотландців з їх національними інструментами. З'їзд відкрив заступник англійського короля Принц Карнавтський. Рядом з ним стояв світовий начальник Бейден-Пауел, який загнутим індійським рогом дав сигнал відкриття Джемборі. Далі були промови, між іншими й промова Бі-Пі.

Фото з архіву «ПШ»

Бі-Пі промовляє до учасників Джемборі. Лондон, 1929р.

Промова Бейден-Пауела на відкритті Джемборі.

(вільний переклад)

«Jamboree» блищить й обіцяє бути тривким проявом досягнень в ділянці Пласту від часу народин нашої світової організації. Думаю, що буде воно великим поступом до покращення міжнародних взаємин і ясно бачу, що пластуни мають велику можливість досягнути цю ціль.

Вернімось до минулого. В перед-історичній добі лучилися люди зі собою в громади-племени, щоби спільно забезпечувати собі спокій. Їх провідником був страх. Пізніше племена лучилися в громади, аби

силою забезпечувати своє становище. Творилися держави, а в життю людей став переважати розум. Люди тужили за цивілізацією.

Ми находимось нині на дорозі до нової ери. Щож принесе нам будучність?

Досвід світової війни вказує нам, що правдою є слова: «насилля є безсильним!» Щастя заваготило над світом — не треба мати зброї. Скорше досягнемо цього братерства, скріпленого признанням ближнього.

Правдива демократія спочиває на щасті і свободі. Не є вона, як то часто думають, привілеєм якоїсь одної кляси, тим більше, що та кляса буває того недостойною. Насамперед найціннішою потребою є, щоби наступило успішне з'єднання держави.

Тих засад можна б було держатися на міжнародньому полі. Завдяки взаємному вирозумінню і добрій волі, не поминаючи загальних інтересів, зниклаби расова ворожнеча, а це тому, що заступив би її мир і взаємне задоволення.

Доказом, що це не є якимсь нездійсненим сном, є вже на світі такі зв'язки держав, як З'єдинені Держави Америки. А ще нагляднішим зв'язком є британський «Commonwealth» ріжних народів.

В будучности не є неможливим, що таке

з'єдинення може прийти між європейськими державами або державами Сходу. Сьогоднішні потреби і розвій комунікації помагають здійсненню того сну.

Всі народи є сьогодні в далеко вужчих рамцях, як були тому 10 літ, завдяки взаїмній виміні друку, завдяки торгівлі, комунікації, спортові, поступам науки, літератури і т.д. Світ здається меншим, коли поширюється перспектива. Загальні потреби, які заходять між народами, вже тут є; бракує ще ширшого власництва, ліпшого духа, щирого довір'я приятельства народу до народу замість недовір'я і суперництва, які ще сьогодні беруть верх.

Цей ідеал, який треба осягнути, вимагає досить енергії до свого здійснення. Підставою всіх релігій в їх первісному вирі був культ братерства людей під охороною Бога. Коли б подібний душевний стан був добром всіх, тоді спокій і щастя осінили би людство. Але цей ідеал був опущений секретарями і теоретиками та попсований протягом століть. А люди мають нахил дарувати, щоби оправдати той упадок, що не можна змінити психіки людства.

Потрібно її врешті змінити, а в кождім разі можна змінити марні пересуди народу, і то конечно в короткім часі одної генерації, а це вдасться тоді, коли прийде одушевлення новим ідеалом. Туреччина напр. змінила своє обличчя в часі війни, так само Росія й Італія. Клич, якщо він є творцем захоплення, може переконати молоду, розумну істоту.

Веніямин Кідд говорив: «Горе вам, сліпі провідники, що хочете змінити лице світа демагогічними кличами. Вступіться з дороги, бо інакше нарід буде мусіти вас прогнати! Здайте молодь на нас, а ми витворимо нового духа і нову землю в часі одної генерації!»

Переконалися ми, що скавтам можемо сказати новий загальний клич і не муситимемо боятися, що скажемо юнакам надто високі ідеали.

Двадцять літ нашого розвитку вказало нам гідний уваги поступ, який ми робили, а дозволимо собі пророкувати ще більший поступ за слідуєчих 20 літ. Повинні ми мати ту силу, ми провідники, що стремимо до тої цілі, впоіти цей ідеал у всю молодь в цивілізованих краях світа!

Ввели ми вас в життя, а сьогодні дальше розвиваємо правдиве братерство, яке є натхнене думкою служби для загального добра, а не самолюбства. Є то початок ширення доброї волі і

взаїмної помочі, які є ключем до єднання і свободи на землі, як також мира і добробуту світа.

На перший погляд видається, що ця задача не по нашим силам. Але пригадаймо собі, що сам скавтінг видавався смішно смілим перед 21 роками.

Коли ми собі виткнемо таку ціль, то її досягнемо, або принайменше зближимося до неї.

Минулих 21 літ — це була доба основання і розвитку скавтіngu. Наш шлях розвою сьогодення забезпечений і ми можемо приступити тепер до більш причастних потреб. Це Jamboree піддає нам надзвичайно вигідну нагоду зробити крок вперед.

Жадаю того, щоби ми не лише оставили наших скавтів в таборах інших народів, але буде потрібним заставляти їх до того, щоби вони вжили кожної вільної хвили на взаїмне пізнання і навязання сердечних відносин зі своїми світовими братами. Кожний молодець зможе відійти з Jamboree зі свідомістю нового післанництва бути апостолом мира і доброї волі у всіх середовищах.

І коли усильно стараємося про те, щоби виховати добрий гурт учинних скавтів, і організувати повні заняття табори, не сміємо стратити з перед очей, що це лише середники, ніколи сама ціль! Наше післанництво є ще вище, бо мусимо роздути *вогнь любови і великої посвяти*, які колись переможуть демона самолюбства.

Розголосники передавали нам промови. Музика грала без перерви. Перші вийшли американці. В ряді йшло по 20 пластунів. Спереду несли державні, а за ними пластові прапори. Ці прапори були величезного розміру й було їх багато, особливо у данців. Майже усі пластуни усіх держав схиляли всі свої прапори до землі, проходячи коло прапору королівського й заступника короля, який був у пластовому однострою з короткими штанятами, взагалі у довгих нікого не бачили. Лиш американці, французи та ще дехто гордо пронесли свої прапори, не схиляючи їх. Відчувалося велике пошановання малих, новоутворених держав маєстату Великої Британії. Навколо пластунів — учасників Джемборі стояла маса англійських пластунів, які разом з тими, що вже пройшли, викрикували на своїх мовах

пластові кличі. Разом виглядало це імпозантно й відчувався піднесений настрій у всіх. Дощик не переставав кропити, але то не перешкоджало. Нас зворушувала маса пластової молоді, її веселий настрій, гумор і пластове братерство.

Перший раз бачили ми близько себе пластунів майже цілого світа. Море кольорів, різних відзнак, прапорів, різниці одностроїв — все те переходить перед нами й ми не в силі всього того вдержати у пам'яті. Перше вражіння стрічи з пластунами не стратило сили й до нині. Бракує сил і вміння все те описати. Бачите в кратчатих, вовняних сорочках американців, а скоро за ними з довгими білими мантилями — арабів, далі чорних негрів, сіямців з шкірками тигрів на капелюхах або шкіркою голови окулярника на поясі, чорні змінюють білих, білі

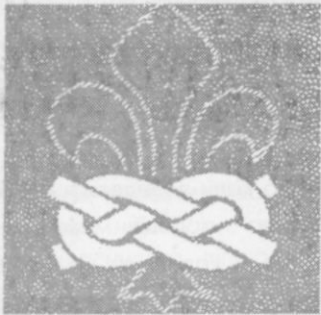
— жовтих японців, китайців, довгі кольони (2000 пластунів) французів, в яких бачимо священників, змінюють короткі гуртки австралійців, армян, слов'янських народів, між ними й нас. Гул чути недалеко. Вгорі літає аероплян, безконечне число фотографів — зі всіх боків. Вони роблять зняття.

Після промови світового Начальника Бі-Пі, сталася подія, яку рідко коли доведеться бачити. Вся маса пластунів заревла на своїх мовах «Слава», знялася з місць, піднявши капелюхи на палиці або вимахуючи руками, кинулися зі всіма прапорами лавами до світового Начальника, бігли й ми й кричали як усі, бо охопив нас настрій, який рідко коли буває таким.

Л. Бачинський,
скавтмайстер
(за «Молодим Життям», 1930 р.)

JAMBOREE MONDIAL DECLARAIK FRANCE 1947

Як довідуємось із «Пластового Шляху» ч.4 (104) 1994, Скавт-Пласт Україна є запрошений офіційно взяти участь у Всесвітньому Скавтському Джемборі в Голандії 1—11-го серпня 1995.

У зв'язку з цим передруковуємо із офіційного органу Ватаги Бурлак «Комети» Весна 1995 статті пл.сен. Юрія Купчинського п.н. «Джемборі 1947» і доповнення до цієї статті пл.сен. Ігора Короля, Бурлак. Обі статті дуже цікаві і на часі. В описах бачиться намагання пластунів Бурлак і інших та їх пригоди (тоді старших пластунів) «за всяку ціну дістатися до Парижа на Джемборі».

Порушують вони і висвітлюють (хоч частинно) спроби, мрії і бажання Пласту бути повноправним членом Світового Скавтингу на Всесвітній арені. Доказати, що ми були, є і будемо існувати, що їхня Батьківщина Україна існує і буде існувати як довго матиме своїх рідних пластунів!

Наші довголітні бажання, мрії і старання увійти у скавтську родину врешті увінчалися успіхом. Щасливі і горді українські пластуни-скавти лучаться братерсько із скавтами світу, готові засвідчити любов і службу ближньому і Україні. Українська молодь об'єднується з молоддю інших вільних народів на базі РІВНИЙ З РІВНИМИ!

пл.сен. Володимир Гнатківський — Дзюньо, Бурлака

ДЖЕМБОРІ 1947

Перший раз в історії Пласту трапляється нагода українським пластунам легально взяти участь у Світовому Джемборі і репрезентувати свою державу. У зв'язку з цим, Пласт на Україні буде змушений розв'язати низку більш або менш скомплікованих проблем включно з: 1. Вибором юнаків, 2. Їх підготовкою до участі, 3. Вивінунванням, 4. Програмою, 5. Довозом і вкінці, або радше передовсім, чим і як оплатити ці задуми.

З подібними проблемами боровся Пласт тому майже пів століття, як рішив вислати юнаків до Моїссон у Франції на перше по-воєнне Джемборі в 1947 році. Тому, що дорога туди була тяжка, довга і видавалася неможливою, хочу подрібно і може тому нудно, відігріти як Пласт і Бурлаки розв'язали ці справи в 1947 році.

Пластова генераліція рішила вислати на Джемборі кілька гуртків юнацтва і для їхньої підготовки перевести трижневий табір. Рішено, що кожна станиця в американській окупаційній зоні в Німеччині пришле на цей табір своїх вибранців, чи так збирану сметанку юнаків.

Вибором місця і підготовкою табору зайнявся Яро Гладкий, пластова псевдо «Оріон», який тоді був головою Пластової Ради. При помочі

своїх «Чорноморців», Яро знайшов маленький острів на Штефельзе в Баварії, коло Мурнав і назвав його «Великою Березою». До інтендантури Яро запряг «Чорноморців», а до булави «Бурлаків», одного «ЛЧ» і одного «Хрестоносця».

Приїхали юнаки, розбили шатра і табір почався — ні, майже почався. Наперед прийшов дощ, опісля прийшов комендант табору Яро, а тоді його перший наказ: Звинутити всі шатра і зложити в кістку, помити кілки до шатер, закинути рівчаки для спливу води, а тоді поставити всі шатра рівенько до

Фото автора

Пластовий табір «Велика Береза», липень 1947. З ліва: Володимир Слиш «Батько», Гуго Пес, Тадзьо, Стефан Чайківський «Китай», Юрій Купчинський «Куба», Володимир Гнатківський «Дзюньо».

шнурочка і обкопати і — аж тоді почався табір. Накинувши тон, Яро взявся до писання, юнаки взялися до мокрих наплечників, а булава до мокрих юнаків. Вистарчить згадати, що дисципліна була строга, погода зла, а харч ще гірший. Зате вишкіл був добрий, машт з бузьковим гніздом, який юнаки поставили своїми м'язами та умом Білого Джека, був дуже високий, а ранній прорух на «голяса» дуже відсвіжуючий. Родичам, що веслували три кілометри відвідати своїх «синочків», не дозволялося висідати на беріг, і може завдяки цьому, учасники згадують до сьогодні з гордістю цю «Картузку Березу».

Підготувавши 50 юнаків до Світового Джемборі, Пласт був офіційно повідомлений, що участі в Джемборі брати не може, бо не репрезентує жодної держави, а «Ді-Пі» (Displaced Persons) статус є замало. Пластова команда вдарила на тривогу і покликala Бурлак на «підпільну» конференцію, яка була менш-більш такого змісту: Офіційно Пластова Організація в Джемборі участі брати не може. Вислати юнаків без паспорту і дозволу, годі. Але коли б знайшлися старші пластуни, які з власної ініціативи і на власну руку бажали б туди якось дістатися, то ми їм не офіційно дамо по 1000 нім.марок (тоді вартості около 10 доларів) і шепотом побажаємо «доброго вітру».

І так почалася три тижнева «Одіссея» 5-х Бурлак 3-х інших старших пластунів.

Від Ватаги Бурлак на Джемборі пішли:

Ігор Суховерський	Колюмб
Богдан Яців	Білий Джек
Ігор Король	Папір
Зенон Шепарович	Щецьо
Юрій Купчинський	Куба

15 липня, 1947 року ми перейшли «зелену границю», лісами з Баварії на Французьку окупаційну зону. Там сіли на поїзд, який їхав до Ліндав, над Боденським озером. На поїзді ми довідалися, що в Ліндав французи переглядають документи і хто не має дозволу на виїзд, того відсилають назад або до криміналу. Нелегальні купці, яких тоді називали «паскарями», сказали нам теж, що 2 кілометри перед Ліндав поїзд їде під гору досить поволі і що очайдухи там з нього щасливо вискакують.

Ніч була зоряна, ми були очайдухи, тож чому не спробувати щастя. Два кілометри перед Ліндав ми повикидали з поїзду свої тяжкі наплечники, а потім себе. На щастя — ми мали щастя. Ніхто собі нічого ані скрутив, ані не зломив. Цієї ночі, ми під голим небом, з овочевого саду на горбі, подивляли Боденське озеро і мріяли хто про що. Раненько, поки ще власник спав, ми потьопали до Фрідріхсгафен, де був табір Ді-Пі, а в ньому пластова станиця.

В станиці, комендант пластунів на французьку

окупаційну зону, запевнив нас, що до тижня роздобуде потрібні папери на в'їзд до Франції, а в міжчасі знайде нам гарне місце на шатра над озером і буде нас годувати і забавляти. І так почалось приємне чекання на «документи». Місце на шатра було романтичне, вода в озері тепла і чиста, а в очах льокальних пластунів і українських мешканців табору ми стали «героями» і це мало неабиякий вплив на харч і опіку, особливо зі сторони жіночого населення. Вдень ми або купалися, або їздили кораблем по озері і майже були у Швейцарії, бо в Констанції перепхали пальці через дротяний паркан на швейцарській границі. Вечором палили ватри, на які приходили тамошні пластуни, а що співців між нами не було, то ми їх забавляли веселими скечами.

Все було б скінчилося гарно, якби комендант не забажав похвалитися спортивною справністю своїх старших пластунів і zorganizував легко-атлетичний двобій. Ми викручувалися, що не маємо спортивного виряду, а в черевиках нема як, але комендант настоював. Відмовлятися було ніяково, бо ж він нам виробляє «документи» на Джемборі. «Олімпіяда» відбулася з катастрофальними вислідами для тубильців. Всі перші місця зайняли ми, а Папір виграв навіть біг на 1500 метрів в «бергштайгерах». По подібній церемонії комендант заявив, що документів французи не дають і побажав нам щасливої дороги. Рано ми звинули шатра і подались до французької границі.

Коло Фрайбургу мав бути табір «Ді-Пі» і ми пішли в терен шукати за ним в надії, що там спритні біженці допоможуть нам перебрatися через Рен, або човном, або сухою ногою. Блукаючи в терені ми зустріли, а радше нас задержав якийсь чолов'яга і почав до нас по-українському, що: кілька кілометрів з гаком є табір Ді-Пі, в якому живуть українці, але так застрашені поляками і рускими, що навіть не говорять зі собою по-українському. Щоби рятувати братів українців від чужинецького гніту, ну і в надії, що дістанемо там щось перекусити, ми рушили в напрямі табору. Тих кілька кілометрів ми пройшли

В дорозі до Парижу.

Фото з архіву «ПШ»

швидко, але той «гак» зайняв нам годину і врешті ми станули перед входом до мурованих німецьких касарень збудованих в чотирикутник з площею для муштри по середині. В таборі було тихенько, мабуть, народ брав пообідню дрімку.

Кожна велика баталія вимагає добре обдуманого стратегічного плану. Перш за все треба було з'ясувати ціль. Це прийшло нам зовсім легко: 1. Застрашити ворога. 2. Піднести духа спокореного українського населення. 3. Наїстися. Але як досягнути намічену ціль, прийшло тяжче. Як звичайно буває на українських нарадах, було багато розбіжних думок. Вкінці рішено, що найкращою українською зброєю є наша пісня, але яка? «Як я їхав коло млина» — жартівлива, «Гей не дивуйтесь» — історична, «Не пора, не пора» — за поважна. Наглядним було одне, треба співати на ціле горло, бо нас є тільки 8-мох, а з того 4-ох є «фіші». Ми усталися двійками, вмашували на порожню площу бадьорим кроком і на повні груди «вдарили» партизанської.

Чорними хмарами вкрита руїна,
Вітер на згрищах грізно гуде.
Мов дика пустеля лежить Україна,
Плаче дівчина і месника жде.
Раз, два до бою, не шкодуй собою,
Меч підійми, на відліт бий,
Бий до останньої каплі, набою,
Бий за вітчизну, поляж головою
За Україну! Вперед, вперед!
Бий, бий, бий!!!

Ехо грізним громом відбивалося в чотирикутнику мурів і заки ще ця «страшна» пісня замовкла, вже тут то там відчинялись касарняні вікна, а з них висувались здивовані голови. За хвилю нас вже обступили українські таборовики. Чулося голоси з товпи: «Це наші хлопці, наше військо» і в мить добрі люди нас розхопили на годування і спання до своїх

кімнат. В народ вплила відвага і українська мова воскресла. Тішилися нами як діти і приймали нас по-королівськи, але дороги через Рен не знали. Знали тільки, що недалеко є міст через ріку і ми на другий день туди потьопали.

Якщо українська пісня настрашила 400 ворожих «Ді-Пістів» тож чому не спробувати її на одному французькому воякові, який стеріг міст? І як вчора, в таборі, ми з партизанською піснею пішли на «ворога». Перейшли попри заскоченного француза і по 50-ти метрах перестали співати і приспішили кроку. Це виявилось

великою помилкою, бо чар пісні зник і вояк вимахуючи крісом і руками почав бігти за нами. Ми «здивовано» задержались, а він спитав за паспортами. На тім переправа через Рен закінчилася.

А що тепер? Урадили, що поїдемо до Ашаффенбургу, де напишемо собі «пашпорти», у Франкфурті змінємо марки на франки, в Штутгарті сядемо на поспішний поїзд до Парижа, а звідтам, хоча пішки до Моїссон на Джемборі. Як задумали, так і зробили. Грошей до Парижа не вистарчило і ми мусли купувати квитки на кілька перестанків на схід від столиці. Це нас не дуже журило, бо ми сідали на поспішний поїзд, який зупинявся аж у Парижі. Поїзд свиснув і ми поїхали.

На французьку границю ми приїхали коло півночі. Щоб в купе створити нестерпну атмосферу для пограничників, ми пороздягалися і порозвішували перепорчені лахи включно зі шкарпетками. Колюмб, який крім «общепонятного» володів ще різними язяками, сів коло дверей, щоб пораз X-тий рятувати нас з біди. Прийшли пограничники, увійшли в купе, але скоро вицофалися на коридор. Колюмб вийшов теж, довго з ними розмовляв і помахував нашими паспортами. Вони собі помахували головами, а в кінці махнули головою і пішли. Поїзд рушив і ми опинилися в Франції.

Прийшов ранок, а з ним дуже негарний кондуктор. Він глянув на квитки і зразу почав кричати, так як пограничники, на коридорі. І знову Колюмб пішов в «нерівний бій», і знову кондуктор кивав головою і вкінці, так як пограничники, махнув рукою і пішов геть. Колюмб вернувся усміхнений і з'ясував нам «угоду» з недобрим кондуктором: В Парижі, при контролі, ми мусимо не тільки доплатити за поспішний поїзд, але і за додаткові кілометри. Розв'язка була проста. Виходимо гусаком і махаємо великим пальцем до заду, на кінці йде «наш француз» Колюмб і всі квитки «тиць» контролі в руки і заки контроля похопилася, ми всякаємо в товпі.

В Парижі, на диво, все пішло гладко і ми «метром» заїхали за останні франки до маленького кляштору сестер Василянок, майже в центрі Парижу. Сестрички нам дозволили розтаборуватися на травнику перед кляштором і ми там «замешкали». Мабуть, ми б не побачили Парижа, якби не пан Созонтів, який став нашим меценатом. Він фабрикував гуми, але не до авт, мав багато грошей, а що був щедрий, то не тільки водив нас по Парижі, але дав нам трохи франків і купив нам квитки на Джемборі.

В Парижі з'явилися ще інші пластуни, які самі туди добрались з Німеччини, між ними Стефан Чайківський, ЛЧ, знаний як «Кітай», який переїхав границю на вуглі і Яро Гладкий, який приїхав «такою так». По кількох приємних днях в Парижі ми 11-го серпня розбили шатра в під-таборі для «Rover Scouts» (старші пластуни і сеніори) в Моїссон.

Там панував більш свобідний «ригор». Можна було курити старшим пластунам, але алкоголь був строго заборонений. До столів, на 8 осіб, давали по дві пляшки вина (у Франції вино не алкоголь) до обіду і вечері. При столі могло сидіти тільки двоє з тої самої національності. Тому, що Яро не пив вина, ми на зміну сідали з ним до стола, бо там вино ділилося на 7 осіб. Вечорами «Rovers» палили малі ватри, на які запрошували сусідні національності. Наша маленька групка уладила веселу ватру, на якій ми відставили «Авто» і «Кіно». Колюмб заповідав і пояснював б-ма мовами і ми відразу стали «славою» під-табору.

Юнацький табір був величезний (40 000 пластунів) і гарно розбудований. Було там 19 під-таборів, які об'їздила вузько-торова залізничка. Кожний під-табір мав станцію першої помічі, церкви різних деномінацій і ресторани. Кожна національна група мала своє точно визначене місце і там розвішувала прапори, символи і виставляла свої вироби. Від 9-го до 18-го серпня юнаки мали різноманітні зайняття і змагання, які були оголошені в програмах. У вільний час юнаки відвідували себе і вимінювались прапорцями і поштовими значками. Найбільш популярним таборовим словом було «Change».

18-го серпня відбулося величаве закриття Джемборі. Всі пластуни уставилися у величезне колесо вісімками і перекочували довкола над головами гігантичну гумову земну кулю під спів джемборівської пісні:

З'єдинені, міцні дружбою

Ми з дальних тут зійшлися сторін.

Братаймось таном, співом, грою

Братерства круг спільний створім.

Джембо, джем, джем-джемборі.

На цьому скінчилась наша «Одіссея» і ми роз'їхались хто-куди: Колюмб і Білий Джек на Монт-Блянк, Щепцьо і Папір до Німеччини, а я, замість Монт-Блянк до — Зої.

*пл.сен. Юрій Купчинський,
учасник Куба*

Джемборі Миру. Париж, 1947 р. З ліва: Юрій Купчинський, Богдан Яців, останній справа — Зенон Шепарович.

СТАРШОПЛАСТУНСЬКИЙ

ВІСНИК

ІЗ КРАЙОВИХ З'ЇЗДІВ І НАРАД

В пластовому Домі в Торонті відбулися 25-26-го лютого VIII-і Річні Наради Станичних і Голів Пластприятю та З'їзди Зв'язкових, Гніздових та Уповноважених УПС Канади, в Торонті в Пластовому Домі. Хоч назва дуже офіційна, страшенно довжелезна,

все ж таки там відбулися деякі цікаві дискусії.

Подаємо для вашої інформації цікаві моменти з тих нарад, в яких брав участь представник «Зеленої Хустки» (тобто у спільних: зв'язкових і осередкових Уладу Старших Пластунів і Пластунок).

СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ В ПЛАСТІ

Найцікавіша частина спільної сесії, що відбулася в суботу 25 лютого перед обідом, було представлено круглий стіл під назвою «Наше відношення до виявів соціальних проблем».

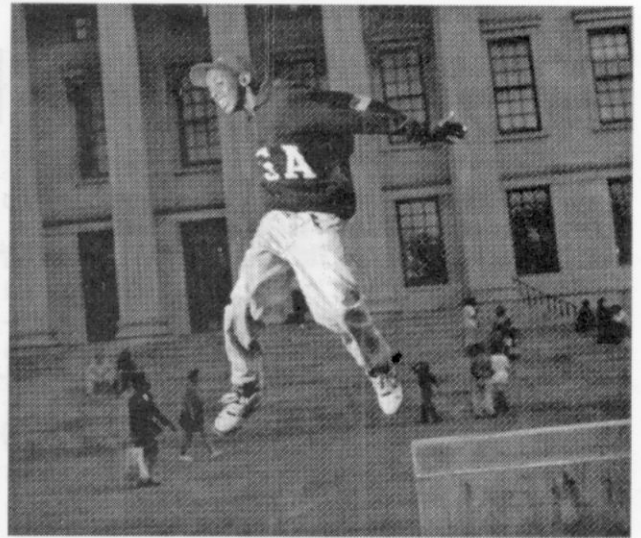
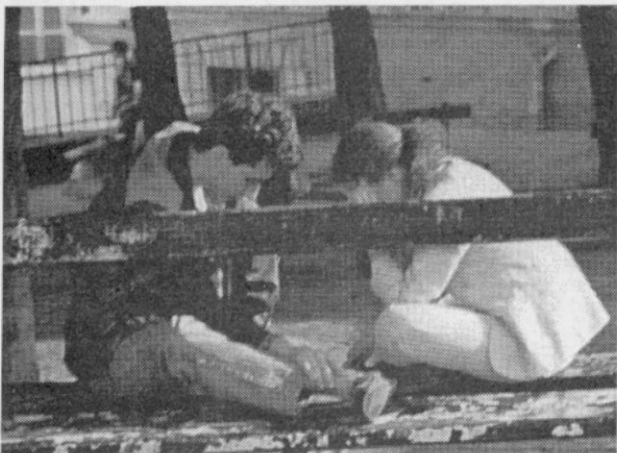
Перший виступив пл. сен. Богдан Колос. Він пригадав присутнім, що пластова молодь — це частина загальної канадської молоді, і через це відкрита на ті самі проблеми, що й канадська молодь. Для «перевірки дійсності» він подав слідує статистику:

- в Канаді 60% хлопців, 56% дівчат віком 15—19 є сексуально активні;
- 43% молоді від 15—19 років уживають алкоголь принаймні не менше, як раз на місяць;
- 16% молоді регулярно курить;
- 16% родин складається з дітей та одного з батьків.

Для тих, що не зовсім вірили, що наша молодь такою може бути, друг Колос подав як приклад той факт, що цього року на Пластову Маланку в Торонті не допустили апаратів з українських телевізійних програм через те, що в минулому році на цих програмах появилися кадри з досить вже добре підпитими — і малолітніми — пластунами, що деякі члени Пласту взяли за зле.

Друг Колос підкреслив, що ми не можемо скривати цих проблем, але мусимо визнати, що вони існують, щоб собі дати раду з цими проблемами (друг Колос подав ряд прикладів таких підходів).

Однією з проблем є те, що часто в Пласті виховники не звертають належної уваги на свої слова і діла у відношення до юнацтва. І хоч виявів понижування юнацтва є багато менше від тих часів, коли було більше поширене «капральство» в Пласті, ми все ж таки не усвідомлюємо собі, який негативний ефект на дитину може мати легковажно вжите слово чи вислів.

Наступною говорила ст. пл. Наталка Гавлешка про проблему покривджених дітей. Є різні роди покривджених дітей — від таких, що зазнають побиття вдома до таких, що просто занедбані — не дістають досить їсти вдома. Подруга Гавлешка подала кілька прикладів зі своєї практики як учителька в школі, напр. одного разу до її класу малий хлопчик прийшов босий до школи. Виявилось, що він був занедбаний, тобто його батьки зовсім не журилися чи він був вбраний чи мав досить їсти.

В таких випадках є дуже важно знати які є наші зобов'язання перед законом. Учителі є зобов'язані повідомити відповідальних осіб чи установи (в їхнім випадку директора, а він Children's Aid Society). Я на жаль не вловив, чи ті самі закони стосуються також інших опікунів дітей, напр. на таборах, бо сам говорив наступним і, мушу признатися, був фест нервовий. Шкода, бо це є річ, яку я повинен знати.

Я говорив про проблеми, які я бачив і зазнав у гуртку 7 юнаків, де я був виховник що від останніх двох років їхнього новакування по сьогоднішній день (рештки того гуртка перейшли до УСП). В цьому лише одному гуртку були такі випадки; крадіж (грошей з гурткової каси), юнак приходить підпитий на сходи; в другому випадку на одному Святі Весни хлопці пішли на пляжу, щоб пити серед ночі і лишили одного хлопця п'яного при воді), підпалення (в домівці і околицях), і вживання наркотиків (що вкінці довело до арешту одного з юнаків). Очевидно, що це не є приклади пластової поведінки, але я ніколи не вважав, що тих хлопців треба виключити з Пласту. Думав, що Пласт може їм принести багато користи, і що їх можна ще впровадити в люди. Можливо, що в 1—2 випадках помилявся, але не жалую, що їх пробував притримати при Пласті.

Важко зробити підсумки з цього круглого стола. Чи наші діти в Пласті делікатні і чутливі, чи зухвалі монстри? В кожному разі всім стало ясно, що до них треба ставитися з великою увагою.

БУТИ ВІРНИМ БОГОВІ І ... ?

В неділю рано відбулася цікава дискусія про українську мову в Пласті і вірність Україні.

Дискусію на цю тему заініціювала пластова станиця у Вінніпегу, яка перевела в себе станичні сходи-дискусію на цю тему. Вони дійшли до висновку, що не можливо вимагати для пластунів в Канаді присяги на вірність Україні, бо тепер, що Україна є незалежна держава — це фактично є присяга чужій державі. Така присяга фактично несе за собою певні повинності, напр. службу в українському війську, які нам зовсім не відповідають. Отже пора змінити пластову присягу.

Присутні розділилися на менші групи, щоб окремо дискутувати справу української мови і вірності Україні, а опісля зійшлися разом, щоб обмінятися висновками своїх дискусій.

Всі групи дійшли до висновку, що треба зберегти українську мову в Пласті, помимо того, що рівень знання і вжиття української мови помітно спадає, і розговорна мова молоді між собою в Пласті є англійською. Але навіть самі юнаки і юначки в гутірках і розмовах признають важливість української мови в Пласті і не хочуть переходу на англійську, бо на їхню думку — це основна річ, що відрізняє Пласт від звичайних канадійських скавтів. Зрештою багато батьків записують своїх дітей до Пласту через те, що Пласт пробує плекати українську мову.

Не було такої однастайности поглядів щодо справи вірності Україні. Одні групи погоджувалися з висновками станиці станиці Вінніпег, що присяга на вірність Україні це присяга на вірність чужій державі.

Другі аргументували, що в них вірність Україні вже давно не інтерпритувалась у зрозуміння повинностей українській державі чи у географічному зрозумінні, а більше як вірність своєму українському

походженню чи українській громаді в своїй околиці чи українству назагал.

Деякі дискутанти також наголошували те, що наші діти є громадяни Канади і не можна в Пласті зовсім нехтувати поняттям вірності Канаді. Вони пропонували включити Канаду (чи іншу відповідну країну населення в пластову присягу).

Були різні пропозиції на зміну присяги: «Бути вірним Богам і українству», «...своєму походженню», «...українству», «...Україні і Канаді», а також, щоб лишати присягу у такій формі, в якій вона є, але точно окреслити ширшу її інтерпритацію.

Ця тема покищо не розв'язана, а дискусія над нею щойно починається. Вона, мабуть стане одною з головних точок дискусій Пластового Конгресу Четвертого, якого вже пропонують скликати різні кола в Пласті.

З'ІЗД ОСЕРЕДКОВИХ УСП

Як завжди З'їзд Осередкових УСП відбувся зі запізненням — вечером, коли вже не було багато часу, ні енергії, щоб належно продискутувати проблеми УСП.

Дві основні справи, які обговорив з'їзд УСП — це програма на Зустріч УСП на Пластовій Січі і табір УСП літом. Тут не будемо дальше входити в деталі дискусій над цими двома справами, бо висновки подані деінше в Зеленій хустці (ст. 1.4-5).

Хочемо на кінець зробити лише те зауваження, що на З'їзді Осередкових УСП була фактично лише одна осередкова — ст. пл. Адя Гордієнко з Торонта. УСП Канади могло б краще використати цю нагоду і стягнути осередкових з дальших станиць, на що КПС покриває половину кошту найдешевшого лету.

*ст. пл. Данило Даревич, ЧоК,
«Зелена Хустка».*

«ШКОЛА ЛІСОВАЯ — ГОРДІСТЬ ПЛАСТОВАЯ»

Розмова з комендантом «ЛШ-27»
пл. сен. Богданом ГАСЮКОМ

— Друже Богдане, вітаю тебе вперше в гостях у нашого журналу. Читачі в Україні тебе всі добре знають, а от наші друзі в інших краях, де діє український Пласт, напевно, хотіли б познайомитися з тобою ближче. Отже, декілька слів про себе, будь-ласка.

— В Пласті я з осені 1989 року, від дня заснування школи пластових провідників. До останнього з'їзду протягом двох каденцій я був членом Крайової Пластової Старшини, виконував обов'язки крайового коменданта юнацтва. Після Третього Крайового Пластового З'їзду за сімейними обставинами я дещо «збавив оберти» активності. Зараз я заступник станичного Львова з виховної роботи. Але найголовнішим своїм діловодством я вважаю обов'язки зв'язкового куреня УПЮ ім. Романа Купчинського, (які виконую з 1990 року).

Поза Пластом я довгий час працював з важкими підлітками в комісії у справах неповнолітніх Шевченківської районної адміністрації м. Львова, а останнім роком працюю в організаційно-кадровому відділі Львівського облвиконкому.

— Давай розпочнемо нашу розмову з актуальної на початку літа теми — таборування. Відомо, що цього року ти будеш комендантом «Лісової Школи» в Україні. Розкажи про це детальніше.

— Про «Лісову Школу» вже було декілька публікацій і читачі знають, що це не просто табір, а табір з певними традиціями і програмою, проведення якого не можна доручити будь-якій особі. Для цього потрібно, щоб така людина була проіннята духом «Лісової Школи», підготовлена так, щоб організувати все на належному, високому рівні. Для мене це вже буде четверта «ЛШ» і тільки тепер я відчуваю, що вийшов на такий рівень підготовки. На першому таборі я пройшов вишкіл бунчужних, наступних два табори я був шефом штабу «ЛШ» — це, в основному,

Фото П. Змарка

робота з паперами. Цього року я вперше буду комендантом — і це для мене хвилюючий момент, бо переживаю, чи справлюся з тим, щоб «ЛШ» відповідала тому стандарту, який вона виробила протягом довгого часу.

— Чи відповідає все-таки та «Лісова Школа», яка проводиться в Україні, рівню, про який ти згадував?

— За оцінкою тих, хто знає, як проводиться табір в Америці, зокрема, за оцінкою Євгена Дувалка, який також був і на всіх «ЛШ» в Україні, наш табір проводиться не на нижчому рівні. «Лісова Школа» в Україні навіть в дещому складніша, якщо порівнювати наші умови з американськими. Так її оцінюють і учасники, так що певний серйозний імідж

Гнилий Потік біля Славська.

«ЛШ» в Україні вже здобула.

Хочу відзначити велику роль Петра Содоля, який приклав багато сил для удосконалення «ЛШ» і для того, щоб система «ЛШ» була перенесена в Україну, а також неоціненну допомогу і участь у цій справі Євгена Дувалка.

Хочу також відзначити посвяту ст.пл. Мирона Пеняка, «Побратими» (Лос-Анджелес), який упродовж двох років допомагав у проведенні «ЛШ» в Україні.

Цього року він не зможе приїхати тільки тому, що у нього народилася дочка — користуючись нагодою, хочу привітати його з цією великою подією у житті!

— Які є загальні підсумки кількох років проведення «Лісової Школи» в Україні?

— Однією з великих проблем Пласту в Україні є брак досвідчених організаторів юнацьких таборів. «Лісова Школа» для хлопців і «Школа Булавних» — це вишкільні табори, метою яких є підготувати такі кадри. Після трьох років проведення «ЛШ» в Україні на багатьох таборах вже є люди, які побували на «ЛШ» і мають добрий досвід організації таборування та різних вміlostей. Це я вважаю головним досягненням «Лісової Школи», адже таборування — одна з головних і невід'ємних частин пластування. Брак досвідчених організаторів таборування приводить до того, що іноді деякі табори нагадують відпочинкові заклади — без мети, без програми, де з дітьми протягом двох тижнів тільки бавляться. Або інша крайність — це табори, які спокійно можна проводити в умовах міста, читаючи лекції зранку до вечора: Поєднання того, щоб діти і зміцнили здоров'я, і отримали щось для душі, і вміло завершили пластовий рік, поки що є не на всіх таборах.

— Наскільки відомо, «Лісову Школу» успішно закінчити вдається не всім. Чи підтримуєте ви зв'язок з тими, хто відбув табір?

— Всі, хто пройшов через «ЛШ», отримують посвідку, у якій вказується їх вислід. У залежності від того, скільки учасник отримав балів, він повинен ще відбути певну кількість таборів. Кращі з учасників дістають завдання додатково відбути ще один табір. Для тих, чиї результати гірші, ставиться вимога відбути ще декілька таборів — три, чотири. Після кожного такого табору його комендант заповнює бланк, у якому дає характеристику особи. І тільки на підставі всього цього учаснику «ЛШ» надається звання випусника-абсолювента. Отже, до такого звання дійти не просто і цей шлях може тривати до 3-х років. Є у нас і випадки, коли люди звання абсолювента так

і не дістали — але ми не афішуємо прізвищ цих людей; це поодинокі випадки.

Не кожен може потрапити на «Лісову Школу», бо відбір іде досить серйозний.

Наприклад, минулого року із сорока зголошених на табір потрапило тільки 16. «Лісова Школа» не вчить, а вдосконалює, тому люди з нульовим рівнем підготовки сюди не потрапляють. Враховуючи те, що ми тільки запроваджували систему «ЛШ» в Україні, ми робили деякі відступи від правил — про що потім жалкували, бо досвід показав, що цього робити не можна.

Щодо кількісних показників, то з першої «ЛШ» в Україні майже всі випускники, 25 осіб, стали абсолювентами, хоч не всі у перший рік. З другої, минулорічної «ЛШ» — тільки половина.

— Як буде цього року?

— Цього року у нас буде проводитись «Лісова Школа» число 27. Рахунок проведених таборів ведеться єдиний, бо це єдина система, якою займається єдиний провід на рівні ГПБ.

«ЛШ» в Україні вже має своє стале місце — це урочище Гнилий Потік біля Славська, Львівської області. Ділянка землі вже майже офіційно належить Львівській пластовій станиці, місцевість дуже гарна.

На цьогорічний табір вже зголосилося біля 35 осіб, але плануємо склад учасників біля шістнадцяти осіб. Комендант табору — Богдан Гасюк, V (Львів),

бунчужний — Євген Дувалко, ЛЧ (Торонто), заступник коменданта — Ігор Березовський, V (Львів), шеф штабу — Андрій Гарматій, V (Львів). Інструктори — випускники школи булавних «ЛШ» '93-94рр. М.Чуквінський, ЧМ (Львів); Б.Яцун (Львів); В.Федорчук, V (Київ); Д.Угрин, Б (Львів).

Згідно програми табору, всі учасники готуються за певною спеціалізацією, з різних ділянок пластування. Вони повинні викласти цю ділянку для інших учасників і допомогти засвоїти.

Цим перевіряється їх здатність вишколювати інших. Таких спеціалізацій є шість — сигналізація, перша допомога, самозарядність, природознавство, піонірка і картографія. Крім того, кожен учасник «ЛШ» шляхом ротачії повинен відпрацювати як кухар і як гуртковий. Оцінки за ці три види активності — інструкторство, провідництво і куховарення, а також, безумовно, пластова постава є основними при підвищенні підсумків точкування.

Оцінюючи «Лісову Школу», якою вона є в Україні, скажу, що сьогодні ми маємо достатньо вишкolenих пластунів, щоб цілком самостійно проводити і розвивати систему «Лісової Школи».

Думаю, що у такому стані, який ми зараз маємо, можна не боятися, що «Лісова Школа» занепаде. Вона буде існувати і розвиватися.

Розмовляв пл. сен. Г. Бурбеза

Співає «ЛІСОВА ШКОЛА — 26». Гнилий Потік, серпень 1994 р.

ХТО ТАКІ «ЛІСОВІ МАВКИ»?

«Лісові Мавки» — це ХХ-ий курінь старших пластунок, який був створений в місті Ерлянген, що в Німеччині в 1947 році. «Мавки» працюють активно в станицях та беруть участь в таборах, зустрічах і прогулях. Особливо працюють як новацькі і юнацькі виховниці.

В 1961 році старші пластунки зі станиць Чикаго і Торонта відновили цей курінь на терені Америки і Канади. Повна назва стала: «20-ий курінь

Мавки з Торонта на курінній раді 1994р:
Марта Юрцан, Марта Хичій, Андріянна Стасина.

УСП-ок «Лісові Мавки» під патронатом Лесі Українки. «Лісові Мавки» живуть на терені ЗСА і Канади.

Темою куреня є поширення українського фольклору. Обряди «Лісових Мавок» переплетені українською фантастичною тематикою та пов'язані зі сюжетом і постаттями «Лісової Пісні».

Вимагаємо від своїх членів праці в Пласті та на громадському полі, активної участі у праці куреня та плекання через самовиховання свого світогляду.

«Лісові Мавки» сходяться кожного року на курінну раду, яка відбувається на пластових оселях у ЗСА і Канади. Цього року рада відбулася на Писаному Камені, Мідльфільд, Огайо.

Щоб стати повною «Мавкою» пластунка мусить закінчити юнацький вік і здати другу пробу. Якщо ти є зацікавлена і хочеш сконтактуватися зі мною:

тел. (416) 621-8486.

ст. пл. Андріянна Стасина,
гурткова в Торонті,
курінь «Лісові Мавки»

ОСЕРЕДОК ПРАЦІ УСП АВСТРАЛІЇ

Загальні Збори Осередку Праці УСП в Брізбені, Австралії, відбулися 19-го березня, 1995р., о год. 3.00-ій по полудні в пластовій домівці.

Вибрано на пресідника ст.пл. Петрусю Цабанюк і на писаря ст.пл. Петра Шумського. Голова КРУСП-у — ст.пл. Ірина Цабанюк привітала усіх присутніх та прочитала резолюції XV-ого Загального З'їзду УСП, який відбувся 8-го жовтня '94р, підчас 12 Зборів КУПО в Америці. Старші пластуни гармонійно продискутували рекомендації З'їзду УСП та уклали плян праці на майбутнє.

Вибрано нову управу ОПУСП: Голова — ст.пл. Стефан Хомич, писар — ст.пл. Петро Шумський.

Старші пластуни в Брізбані турбувалися, що членство УСП в Австралії стоїть на низькому рівні, на жаль, тільки мала кількість членів має зацікавлення і охоту та розуміє ролю уладу, як вступає до УСП. ОПУСП в Брізбані є малий і треба зреалізувати, що є трудно виконувати всі вимоги. Було пропоновано тримати тісний листовий факс контакт із старшими пластунами в Україні, в Америці і в Канаді, щоб старші пластуни з Австралії могли б включатися та брати участь в пластових таборах, з'їздах та зустрічах.

Одначе, старше пластунство мусить зрозуміти що Улад УСП — займає ключеву позицію в

Організації, бо від нього залежить тяглість Пласту. Старше пластунство є на відповідальному рівні, воно виповнює свою ролю як виховники і адміністратори, дає запоруку на виховання слідуючого покоління української молоді. Гаслом нашої уладу повинно бути «Ми для Пласту», а не «Пласт для нас».

В окремих випадках в Австралії існують взірцеві старші пластуни, які працюють в різних секторах Пласту. А більшість членів УСП не ставляться серйозно до своїх завдань. Тобто, члени УСП повинні здати собі справу з того, що Пласт очікує від них передання набутого ними в Пласті знання молодшим уладам і що від них очікується більшого почуття обов'язку і відповідальності.

В кінці, в імені старших пластунів з Брізбану вітаю нову вибрану управу: Головного УСП — ст.пл. Романа Якубовича та заступників — ст.пл. Андрею Маткійшин та ст.пл. Данила Даревича та бажаю багато сил і витривалости у праці на пластовому полі для добра нашої молодечої Організації.

З Пластовим Привітом,
СКОБ! Гей-гул!

*ст.пл. Петруся Цабанюк, Гребля,
Уступаюча Голова ОПУСП*

Фото автора

Осередок Праці УСП в Брізбені, Австралії

Перший ряд (з ліва на право): ст.пл. Петруся Цабанюк, Петро Шумський, Ірина Цабанюк, Ірина Григорчук і Маруся Савчин. Другий ряд: ст.пл. Симон Піскор, Стефан Хомин, Мирон Піскор, Андрій Тринів і Стефан Смага.

ВИШКІД ПРАКТИЧНОГО ПЛАСТУВАННЯ НА ЗАКАРПАТТІ

Вже з осені серед пластунів краю ходили чутки «Буде вишкіл...», «Не буде вишколу...», «Буде, але не там...» Організатори — старшопластунський курінь «Лісові Чорти» та Ужгородська МПП таємничо мовчали, загадково посміхаючись. І коли напружене очікування досягло наприкінці зими свого апогею, дитина, себто ВПП-95, нарешті народилась. У різні куточки України полетіли зголошення. Народ заворушився. Звичайно, місць виявилось менше, аніж бажаних пройти вишкіл. І майбутній комендант, Славко Козак, був завалений зголошеннями, слізними проханнями — всі хотіли поїхати... З великими муками булава таки провела конкурсний відбір учасників і — «Ура!» — ми є серед обраних.

Сталось! Забувся спокій, забувся сон, все поглинула підготовка до ВПП.

Вночі першим в Ужгород щасливо прибув провід вишколу. Пластове авто довантажили під самий верх спорядженням та продуктами, а біля цієї купи, на чимось наплечнику, притулилась інтендант — Олеся Глуханіч. Бунчужний — Назар Сивуляк, граціозним помахом руки дає знак до від'їзду — і весь провід (7 осіб) під вигуки і зойки решти учасників (яким судилося електричкою їхати до місця вишколу), щасливо відбув у напрямку села Дубриничі, що на Закарпатті.

Найцікавіші пригоди розпочалися в ту мить, як ми щасливо доїхали до місця вишколу. Виявилось, що за ніч маленький напівсухий потічок внаслідок сильних злив перетворився на стрімкий розбурханий потік. Всі учасники опинились на одному березі, а провід — на протилежному. Тож перші години вишколу були драматично-романтичними: провід через посередника-горланя віддавав накази через потік, а вже учасники на тому боці їх реалізовували. Спільними зусиллями було споруджено переправу і на превелику радість учасників наші сили нарешті з'єдналися.

Взаємній радості не було меж, коли під звук пластового Гімну в небесну височінь злетів прапор, а комендант оголосив ВПП відкритим. Розпочалась серйозна праця, адже за 4 дні нам потрібно було пройти майже всю практику пластування. Інструктори старалися на славу і потрохи ми вже могли самі щось робити. «Приз глядацьких симпатій» (точніше учасницьких) поділили між собою Славко-Олійник, котрий з дотєпами, байками і веселою посмішкою вчив нас піоніріці, та Марко Чуквінський, гутірки котрого про мандрівництво усі слухали, затамувавши подих. Віддячитись ми могли лише одним способом

— рівнем знань. І всі постарались: браму зв'язали і поставили у рекордно стислий термін.

Пластуни вчилися такій важливій справі, як картографія, вчитував її сам комендант. З трепетом (ще б пак — шеф!) ми йшли на першу гутірку. А виявилось, що і комендант — веселий хлопець, і все було з жартом. Правда, коли ми взяли за малювання карт, нам було вже не до сміху, але навіть з цим важливим завданням ми справились.

Ще була сигналізація, яку всі дружно назвали «руханкою», бо під всюдисущим оком інструктора Назара Сивуляка всі по декілька разів вимахували прапорцями кожену букву і обіцялись до наступного разу обов'язково вивчити всі букви. Та думати над цим ніколи, бо треба бігти на самозарадність, де нас вже чекав Роман Микульчик, підготувавши якусь дуже хитру пастку. А які радісні крики лунали, коли учасникам вдалось зловити в неї чийсь кросівку!

І після цього марафону нічого не може бути приємнішого, як смачна вечеря і потім — довгі посиденьки коло ватри. Забулись і втома, і головний біль, і сон — все це відступило перед радістю спілкування, адже тут, коло ватри, зібрались однодумці, друзі, і кожному є що згадати, про що розповісти. Ділились своїм досвідом у підготовці та проведенні таборів Марко Чуквінський, Славко Козак та Славко Олійник, вагомі поради та доповнення висловлював наш пластовий шофер — Ростик Добош (втілення скромності). І звичайно ж, лунали пісні — веселі та сумні, жартівливі та серйозні — вони, здавалось, виливались з самісінької глибини серця. І тільки силою волі доводилось вкладати себе в намети, бо попереду ще один важкий робочий день і ще одна ватра.

Та немає нічого вічного під сонцем. І ось вона, сумна мить прощання. З табору від'їжджає на машині провід, хлопців ще чекає далека дорога до Львова. Хочеться всім щиро подякувати за те терпіння і мудрість, з якими вони навчали нас нелегким премудростям практичного пластування. А за декілька годин місце покинули останні учасники вишколу і останньою через потічок перейшла заступник коменданта Олеся Глуханіч.

Ми не кажемо: «Прощай!» Звучить зовсім інше: «До побачення, ВПП-95. До зустрічі». Це лиш чергова сходінка на шляху самовдосконалення, а попереду — нові гірські стежки, струмки, мандрівки, нові друзі. Сиві Карпати кличуть нас у путь, і сонце усміхається нам з небесної блакиті.

*ст.пл. Олеся Глуханіч,
станічна ст.Ужгород*

НА 90-ЛІТТЯ

пл.сен. Романа БАРАНОВСЬКОГО

В імені Українського Пласту й своїм власним сердечно вітаю нашого друга пл. сен. кер. д-ра Романа Барановського, лицаря Ордену св. Юрія в золоті, з його знаменитим ювілеєм. Доля звела нас з д-ром Барановським у сто-личному Вашингтоні, де протягом довгого часу ми діяли поруч себе в усяких середовищах. Мав я щастя нераз побувати в гостинному домі д-ра Романа й д-ра Стефи Барановських; бували п-во Барановські і в нашій хаті. Досі зберігаю й ціну вірші, котрі д-р Барановський присвятив нам, як ми виїздили з Вашингтону. Я горджуся, що можу вважати друга Барановського своїм особистим приятелем, помимо того, що він ледь-ледь трішки старший від мене.

Не знаю, чи друг Роман був свідомий того, що він мене багато навчив. А вчив він найкращою метою — своїм власним прикладом. Для мене — і, гадаю, й для інших став він взірцем вихованого в Пласті громадянина, який засади пластового «fair play» успішно примінює в суспільно-громадській праці.

Нам усім відомий той запал, та невичерпна енергія і посвята, які д-р Барановський увесь час вкладає на користь української спільноти. І

належало б підкреслити, що Пласт був тим середовищем, в якому гартувався його характер. Пласт був тою кузницею, де він учився кувати свою долю, формувати сирий матеріал наших громадських установ і стягати їх обручем самодисципліни, щоб вони гідно й успішно котили український віз до цілі. Куди не глянемо, виховані в Пласті люди покрою д-ра Барановського займають керівні становища на всіх ділянках нашого суспільного життя. Молодь, яка сьогодні самовиховується в Пласті, завтра стане на зміну батькам народу. На цьому власне полягає служба Пласту українському народові. І з того належить витягнути відповідні висновки.

Дорогий друже Ромку! Гратулюю Вам і висловлюю сердечну подяку. Український Пласт вдячний за Вашу довголітню і взірцеву службу пластуна-державника. Я особливо щасливий і вдячний за Вашу дружбу і за Вашу повсякчасну готовність служити порадою, коли тільки її потрібно. Гадаю, що можна Вам простити навіть те, що Ви належите до Лісових Чортів...

Многих-многих літ Вам.

СКОБІ

пл. сен. Орест Гаврилюк

НА ВІЧНУ ВАТРУ

пл.сен. МИХАЙЛО МИСЬКІВ

Член 18-го куреня УПС «Чота Крилатих».

Народився 24 вересня 1928 р. в Хлопчинцях, на Самбірщині.

Колишній виховник, зв'язковий 2-го куреня УПЮ ім. гет. Пилипа Орлика, кошовий і заступник станичного, довголітній скарбник Окружної Таборової Комісії. Багато сил приклав для розбудови пл. оселі «Новий Сокіл».

Відзначений медалею св. Юрія в сріблі.

Помер 7 травня 1995 року.

Похований на кладовищі св. Матвія в Боффало.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ГРАМОТА

ПРО НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА

Схвалена 5-ми зборами Конференції Українських Пластових Організацій
6-7 вересня 1970 р. і доповнена 7-ми Зборами 4-5 грудня 1976 р.

1. Начальний Пластун стоїть на чолі Українського Пласту як уосіблення його ідейної та устроєвої єдності, його безперервної дії і традиції. Він є ідейним провідником Українського Пласту та його почесним репрезентантом.

2. Права і функції Начального Пластуна мають головно почесний і репрезентативний характер. Інші — визначаються постановами цієї Грамоти.

3. До функцій Начального Пластуна належить:

- а) впливати своїм авторитетом на збереження ідейної та устроєвої єдності Українського Пласту і високого ідейного та дійового рівня пластунів;
- б) брати участь з повними управненнями в усіх пластових зборах, з'їздах, конгресах, конференціях чи сходинах;
- в) іменувати на найвищі пластові ступені й надавати найвищі пластові відзначення — згідно з обов'язуючими пластовими приписами;
- г) в скрутній ситуації, коли головний пластовий провід не може діяти, Начальний Пластун в праві приймати й виконувати постанови, потрібні для добра Українського Пласту та його дії.

4. Начальним Пластуном може стати той, хто:

- а) пластував уже в Уладі Пластунів Юнаків,
- б) є пластуном сеніором,
- в) своїм життям і діяльністю дав доказ глибокого розуміння пластової ідеї та міцного прив'язання до Пласту,
- г) веде примірне особисте життя, додержуючись пластового стилю,
- г) втішається довір'ям і пошаною серед загалу пластунів і українського громадянства.

5. Начального Пластуна обирається на сім років, але він в праві кожночасно скласти свій уряд на руки голови Головної Пластової Ради чи виконуючого обов'язки голови Головної Пластової Ради. У виняткових випадках, — коли Начальний Пластун втрачає здібність діяти, або позбувається кваліфікацій, передбачених постановами цієї Грамоти, — Головна Пластова Рада і Головна Пластова Булава, на спільній нараді, докладно перевіривши всі обставини справ, згідно зі своїм сумлінням і в переконанні, що це потрібне для добра Українського Пласту, більшість двох третій відданих голосів можуть ствердити, що пост Начального Пластуна є опорожений.

6. Начального Пластуна обирають таємним голосуванням всі повноправні члени Уладу Старших Пластунів і Старших Пластунок та Уладу Пластового Сеніорату.

7. Право виставляти кандидатів на пост Начального Пластуна мають усі пластуни, управнені до голосування. Внесення складається на письмі з коротким обґрунтуванням.

8. Для переведення вибору Начального Пластуна Збори Конференції Українських Пластових Організацій обирають Виборчу комісію, що складається із сімох членів, які:

- а) є управнені до голосування згідно з т. 6;
- б) не кандидують на пост Начального Пластуна підчас своєї каденції;
- в) належать до різних пластових куренів.

9. Членів Виборчої комісії зобов'язує строга пластова таємниця щодо перебігу виборів, особливо щодо висліду голосування.

10. Вибори Начального Пластуна проголошує Головна Пластова Рада за три місяці перед реченцем, передбаченим для закінчення голосування, подаючи до відома витяг із відповідних постанов цієї Грамоти й адресу для складання внесень і інші потрібні інформації.

11. Виборчу процедуру схвалює Пленум Головної Пластової Ради на пропозицію Виборчої комісії.

12. Вибір є дійсний після того, як Головна Пластова Рада разом з Виборчою комісією проголосять ім'я вибраного Начального Пластуна.

13. Урочисте введення Начального Пластуна в урядування відбувається, як правило, на найближчих Зборах Конференцій Українських Пластових Організацій.

Якщо ці збори віддалені від часу проголошення вибору на більше, як шість місяців, то за згодою Начального Пластуна, введення може відбутися на іншому ширшому пластовому з'їзді або на спеціальному зборі.

14. Начальний Пластун складає на руки Головної Пластової Ради присягу такого змісту:

**«ПРИСЯГАЮСЬ СВОЄЮ ЧЕСТЮ ПЕРЕД ПЛАСТОВИМ ТОВАРИСТВОМ,
ЩО ЯК ПЛАСТУН, РОБИТИМУ ВСЕ, ЩО В МОЇЙ СИЛІ,
ЩОБ ЯКНАЙКРАЩЕ ВИКОНУВАТИ МОЇ ЗАВДАННЯ —
ОХОРОНЯТИМУ ПЛАСТОВУ ІДЕЮ І ПЛАСТОВИЙ ЗАКОН
І ЗМАГАТИМУСЬ ЗА СИЛУ, ЄДНІСТЬ, ТРИВАЛІСТЬ І ВИСОКИЙ РІВЕНЬ
УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ ТА ЙОГО ДІЇ НА ДОБРО ПЛАСТУ,
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ І ЛЮДСТВА —
В ЦЬОМУ МЕНІ, БОЖЕ, ДОПОМОЖИ.»**

ОПИС ТА ІНСТРУКЦІЇ ПРО ЗГОЛОШЕННЯ КАНДИДАТІВ

1. Згідно з 4-ою точкою Грамоти про Начального Пластуна/-ки, головні ознаки і прикмети даного кандидата повинні бути такі:

- а) пластував/-ла уже в Уладі Пластових Юнаків/-ок,
- б) є пластуном сеніором/-ою,
- в) своїм життям і діяльністю дав/дала доказ глибокого розуміння пластової ідеї та міцного прив'язання до Пласту,
- г) веде примірне особисте життя, додержуючись пластового закону,
- ґ) втішається довір'ям і пошаною серед загалу пластунів і українського громадянства.

2. Згідно з 6-ою і 7-ою точкою Грамоти про Начального Пластуна, право виставлення кандидатів і голосування мають наступні члени Пласту:

- а) повноправні члени Уладу Пластового Сеніорату,
- б) повноправні члени Уладу Старшого пластунства.

3. Кандидатура:

- а) Виборча Комісія приймає до затвердження на вибори лише тих кандидатів котрі:

- є подані на анкеті зголошення,
- мають на анкеті 10 підписів разом з адресами повноправних членів, котрі піддержують кандидатуру даного кандидата чи кандидатки,
- мають залучений разом з анкетною життєпис даного кандидата/-ки, котрий включає дату і місце народження, опис пластової діяльності й короткий опис про освіту та професійну діяльність,
- мають коротке обґрунтування самого кандидата/-ки: чому хоче стати Начальним Пластуном/-ою.
- б) Всі інформації прохаємо надсилати до голови Виборчої Комісії на адресу:

Theresa BEN
9205 Limestone Place
College Park, MD 20740
USA

- в) Кандидатури, котрі не будуть вповні відповідати вище поданим вимогам, не будуть узглядені Виборчою Комісією.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ СЕМІНАР

«ВИХОВАННЯ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ДІЯЛЬНОСТІ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ: ПЛАСТОВА МЕТОДА ВИХОВАННЯ»

4-7 травня цього року у Тернополі відбувся семінар Міністерства освіти України під назвою: «Виховання громадянина України у системі діяльності дитячо-юнацьких організацій: пластова метода виховання». Подія знаменна тим, що вперше пластова виховна методика і Пласт УСО як організація стали предметом професійного інтересу і вивчення з боку фахівців і відповідальних функціонерів Міністерства освіти України та обласних управлінь освіти всіх 25 областей.

Керівники семінару — п. Валентина РОЗМАРИЦЯ (Міністерство освіти України) і пл. сен. Оксана КУРИШ (Пласт УСО).

Проведенню семінару передував спеціальний наказ по Міністерству освіти, який зобов'язував обласні управління відрядити на семінар інспекторів, що відповідають за виховну роботу.

У семінарі взяли участь понад п'ятдесят осіб, які ознайомилися з різними аспектами діяльності Пласту, включно з відвідуванням пластового табору станиці Тернопіль, який був розбитий з нагоди Свята Весни.

За одностайною думкою і організаторів, і учасників семінару, він був дуже корисним і потрібним. Виглядає, що нарешті до освітян прийшло розуміння, що Пласт — це всього-навсього український скавтінг, а не військово-спортивна школа. Після семінару ми можемо з упевненістю відкинути

В часі роботи семінару.

песимізм щодо перспективи розвитку пластового руху на сході і півдні України.

Учасники семінару прийняли низку рекомендацій для всіх працівників освіти України, у яких дуже-а-дуже позитивно відзначається роль Пласту у нинішній системі виховання України.

Ст. пл. Михайло Окаринський, комендант табору, знайомить учасників семінару з програмою Свята.

Наостанок відзначимо, що семінар відбувся і мав успіх майже виключно завдяки особистим зусиллям пл.сен. Оксани Куриш, яка починала готувати його ще минулого року, працюючи в обласному управлінні освіти.

пл. сен. Григорій Бурбеца, СМ.
Фото Петра Змарка

Завершення семінару. Прощання.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

№ 10

104

1995 р.

м. Київ

№ 90

Про проведення семінару з проблеми "Виховання громадянина України в системі діяльності дитячо-юнацьких організацій"

З метою ознайомлення працівників освіти з діяльністю дитячо-юнацьких організацій, активізації організаційно-методичної роботи:
НАКАЗУЮ:

1. Провести 4-7 травня 1995 року в м. Тернополі на базі обласного інституту удосконалення вчителів семінар для інспекторів з виховної роботи управлінь освіти виконавчих комітетів обласних, Київської та Севастопольської міських Рад народних депутатів, методистів з виховної роботи обласних /міських/ інститутів удосконалення /післядипломної освіти/ вчителів /54 чол./
2. Українському інституту підвищення кваліфікації керівних кадрів освіти /Дробноход М.І./ Тернопільському обласному інституту удосконалення вчителів /Буган Ю.В./ забезпечити організаційно-педагогічне і науково-методичне керівництво підготовкою та проведенням семінару.
3. Міністрові освіти Автономної Республіки Крим, начальникам управлінь освіти виконавчих комітетів обласних, Київської та Севастопольської міських Рад народних депутатів, директорам обласних /міських/ інститутів удосконалення /післядипломної освіти/ вчителів направити на семінар інспектора управління та методиста інституту з виховної роботи.
4. Тернопільському обласному інституту удосконалення вчителів /Буган Ю.В./ створити належні умови для проживання учасників семінару.
5. Оплату відряджень на семінар провести за рахунок місцевих організацій.
6. Контроль за виконанням наказу покласти на управління гуманітарної освіти та виховання.

Заступник міністра

Вик. Розмарія В.Т.
тел. 211-39-15

В.П. Андрущенко

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КЕРІВНИХ КАДРІВ
ОСВІТИ

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ОБЛВИКОНКОМУ

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ УДОСКОНАЛЕННЯ ВЧИТЕЛІВ

ПЛАСТ

Українська Скаутська Організація
СТАНІЦЯ ТЕРНОПІЛЬ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
Всеукраїнського семінару з проблеми
«Виховання громадянина України
в системі діяльності
дитячо-юнацьких організацій:
пластова метода виховання».
4-7 травня 1995р.

В період становлення української державності і нових суспільних відносин провідна соціальна ідея полягає у вихованні громадянина України з високоморальною громадською позицією та широким і відкритим суспільним світоглядом, справжнього спадкоємця і продовжувача прогресивних національних традицій. У вирішенні цих завдань особливого значення набуває діяльність новітніх та нововідроджених дитячо-юнацьких організацій, товариств, молодіжних рухів та об'єднань.

Важливе місце у виховній роботі займає діяльність Української Скаутської Організації ПЛАСТ, яка будується на принципах і засадах міжнародного, виховного руху скаутів. Організація ПЛАСТ є незалежною виховною організацією, яка не підпорядкована державним, політичним, громадським чи будь-яким іншим структурам і є в Україні самостійною організаційною частиною Всесвітнього Руху скаутів, який об'єднує сьогодні понад 25 мільйонів молоді у 155 країнах світу.

В основу виховної роботи ПЛАСТУ покладено всебічне духовне і фізичне виховання відповідального громадянина держави, героїко-патріотична робота з молоддю, плекання демократизму, знання і розуміння історії, традицій культури, змагань та ідей українського народу.

Згідно з Угодою про спільну діяльність Міністерства освіти України і Української Скаутської Організації ПЛАСТ, ПЛАСТ підтримує і впроваджує настанови та концепції Міносвіти щодо виховання морально і фізично здорових, відданих справі розбудови України та демократичного суспільства громадян.

Поряд з цим, семінар відзначає недостатність об'єктивної інформації про ПЛАСТ в Україні, зокрема серед працівників освіти. Семінар стверджує необхідність активізації зусиль установ освіти, спрямованих на те, щоб позитивні ідеї, практика і унікальний досвід ПЛАСТУ зайняв у виховній роботі серед учнівської молоді місце, що відповідає його суспільному призначенню та виховним можливостям.

Зважаючи на практичну цінність пропозицій, які були висловлені в доповідях та виступах на семінарі та під час їх обговорення, Всеукраїнський семінар рекомендує:

1. Працівникам освітянських установ сприяти відродженню та створенню різноманітних дитячо-юнацьких, молодіжних організацій, товариств, виробляти засади співпраці між ними та надавати їм систематичну методичну допомогу, не перетворюючи при цьому навчальні заклади в арену протистояння різних політичних організацій та рухів.

2. Привернути увагу керівників шкіл, позашкільних виховних закладів та установ освіти, працівників управлінь освіти та всіх педагогічних кадрів системи освіти України до позитивного досвіду діяльності Української Скаутської Організації ПЛАСТ як частини системи міжнародного молодіжного руху скаутів.

3. Спрямувати методичну роботу з педагогічними кадрами на ознайомлення з діяльністю українського скаутського руху — ПЛАСТУ, пропагувати методики його виховної роботи, для чого внести відповідні теми до програм підвищення кваліфікації педкадрів.

4. Постійно сприяти залученню до праці в ПЛАСТІ педагогічних працівників (за їх власною ініціативою і бажанням).

5. Використовувати у виховній роботі з шкільною молоддю досвід ПЛАСТУ, зокрема, в ділянках формування демократичного, національно-суспільного світогляду, суспільно-громадської активності, належного пошанування і поваги до інших народів.

6. Видавничій базі ПЛАСТУ в м.Тернополі видавати необхідну методичну літературу, книжки, журнали, плакати, пропонувати до поширення і передплати обласними структурами освіти періодичні видання Української Скаутської Організації ПЛАСТ — «Цвіт України», «Пластовий шлях», «Юнак», «Готуйсь» та інші і забезпечувати ними навчальні та освітні заклади системи освіти.

7. Ввести в практику проведення пластових таборів зустрічі із запрошенням на них працівників освітніх установ України, які сприяють розвитку Пластового руху.

8. Організовувати та систематично проводити в різних областях України постійно діючий семінар з проблеми «Виховання громадян України в системі діяльності дитячо-юнацьких організацій».

ЯК ПРОТИСТАВИТИСЬ ЗАКИДАМ

Одне з найважливіших завдань кожного пластуна, зокрема пластуна-сеніора це пропаганда пластової ідеї в непластовому світі. Ця пропаганда повинна йти в двох напрямках — а саме, на приєднання до Пласту нових членів і прихильників, як між своїми, так і між чужими та на відпертя і опрокинення тих закидів, що їх роблять Українському Пластові його вороги.

Очевидно, як у першому, так і в другому найбільше переконуючу силу має не слово, а діло. Пластуни своїм життям, своєю поведінкою в пластовому і громадському житті не лише з'єднують прихильників собі, але теж виказують неправдивість закидів, що їх робиться Пластові. З другої сторони, пропаганда словом чи письмом, хоч би й найкраще й найліпше обоснована не принесе жодних успіхів, якщо будуть їй протирічити вчинки пластунів, що колідували з основними засадами пластової ідеології, чи — що гірше — загальнолюдської чи української національної чести й моралі.

Треба нам з'ясувати собі основні закиди, що їх Пластові ставить внутрішньо-українська, ворожа пропаганда та пізнати всі протидії. Приходиться нам ствердити, що українське громадянство прийняло дуже прихильно буйне відродження Українського Пласту на еміграції, після 15 літ законспірованого, тайного існування в краю під різними формами. Але відроджений на еміграції Пласт стрінувся теж із ворожими закидами, по-перше, зі сторони явних чи укритих ворогів українського народу, що їм сіллю в

оці буйний розвиток нашої, всеукраїнської, як під віроісповідним чи клясовим і територіяльним оглядом пластової організації, а по-друге, зі сторони таки деяких своїх чинників, які вважають, що тільки вони єдині, мають монополію організувати й виховати українську молодь.

Які ж бувають основні закиди проти Пласту? Залежить воно від того, котра сторона робить ті закиди, але звичайно вони такі: Український Пласт, як і взагалі всі скавтові організації, мають інтернаціональний характер, відтак, що він є організацією одної партії, а вкінці, що він є організацією «панів».

Які наші протидії на ті закиди?

Щодо закиду, що Пласт являється організацією з інтернаціональним обличчям треба вяснити, що не кожна добра ідея, що поширилася завдяки її знаменитим вальорам у цілому світі є інтернаціональною, в тому гіршому розумінню анаціональності, чи протинаціональності, яке ми інтернаціоналізмові надаємо сьогодні. Бо інтернаціоналізм скавтіngu оснований тільки на ідеї міжнародного братерства і толеранції, що, не забуваючи на любов свого, виключає безпідставну ненависть до чужого, але бореться з зоологічним націоналізмом, що, як виказав досвід, ніколи нікому не йшов на добро.

Закид той заперечує теж обставина, що ідея, яка присвічувала при творенні скавтіngu її творцеві — не філософові, чи фанатичному філантропові, а героєві, англійському генералові Бі-Пі, мала на меті

створення організації, що її завданням було б виховувати громадян-оборонців британської імперії не тільки для її оборони, але громадян-піонерів величї й могутності їх батьківщини. Відкидаючи той закид треба звернути увагу на те, що Український Пласт не тільки своїми кличами, виховними методами і програмою, що мають на меті виховати свідомих і безмежно відданих своєму народові громадян, але теж ролею, яку пластуни відіграли в нашому національному житті, — дав доказ, що це насправду українська організація. На обставину, що Український Пласт є дійсно всеукраїнською організацією і понадпартійною, треба покликатися на приклад тих пластунів, що не в ім'я групи чи партії, не в ім'я прива-ти, а для того, щоб «на щастя дорогу вести Вітчизну» томилися довгі роки по тюрмах та зложили жертву життя, щоб ділом засвідчити вірність Україні. Отже, це не доказ інтернаціоналізму чи байдужості супроти Батьківщини, але якраз навпаки — доказ чогось зовсім протилежного. Доказом являється теж обставина, що наші вороги так переслідували Український Пласт.

Вкінці — як протидіяти другому, недорічному закидові, що Український Пласт — це організація

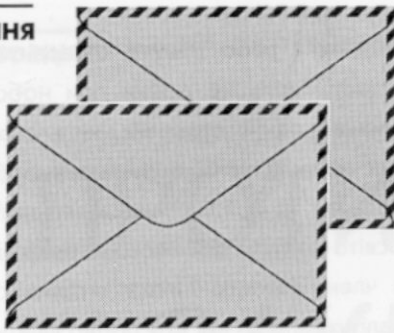
«панів»? Треба рішуче ствердити, що Український Пласт ніколи не робив при наборі чи трактуванні членів жодних станових, чи клясових різниць, що в нас уже в краю були селянські, робітничі та ремісничі частини, а походження, маєтковий стан, звання чи освіта не були для нікого перешкодою, щоб вступити в члени Пласту. Пласт творить своєрідну народну «еліту», але до неї має право ввійти кожний, що може в собі виплекати відповідні духові вартості.

У подібний спосіб треба відпирати й інші закиди, але не можна забувати, що самі слова не допоможуть. Треба, щоб пластуни ділом доказали, що вони вірять у свої ідеї. Бо коли пластуни будуть ангажуватися в партійній боротьбі чи національній діяльності, не перестерігаючи при тому засад чесної гри, чи втягати до тої боротьби Пласт, відтак вони будуть збиратися у вузьких гуртках для взаємної адо-рації, стануть пластовими емеритами — тоді не допоможе жодна хоч би й найкраща пропаганда.

пл. сен. В.Р.

(Передрук з журналу «Ватра»,
травень-червень 1947 р.)

До редакції «Пластовий Шлях»
на руки пл.сен. Любомира Онишкевича

Дорогий Друже!

Урешті я дістав перше число ПШ, друковане в Україні — ч.1 (105) — дуже довго до мене він не доходив (з невідомих мені причин). Гратуюю Вам за гарне видання.

На підставі довголітнього досвіду в пластовій роботі і на підставі обсервацій сьгоднішнього стану Пласту в діаспорі, а зокрема в Канаді, приходжу до висновку, що діаспорний Пласт уже давно відійшов від основних принципів Пласту, так вміло представлених основниками Пласту, і тим самим перестав бути Пластом, хоч уживає безцеремонно тієї самої назви. Провідні пластуни (тобто ті, які є в проводі, а це не конечно є найкращі, провідні пластуни!) відкинули в практиці основні принципи в ім'я модернізації, усучаснення, пристосування до нових обставин. Чи багато пластунів в діаспорі серйозно приймає сьгодні перший обов'язок: вірність Богові й Україні? Чи багато виховників сьгодні підчеркує безкорисну повсякчасну допомогу тим, що в потребі, не чекаючи, щоб цієї допомоги аж попросили? Чи багато з пластунів додержує дане слово?

Сьгодні Пласт опинився в руках «професійних» пластунів, які створили своєрідну кліку і намагаються маніпулювати Пластом по своїй вподобі. Перед цьому ведуть певні курені УПС. Чи не найкращим доказом цього стану є останнє КУПО (я там не був, але чув від учасників).

Тому чи не доцільно було б увести в ПШ окрему рубрику під заголовком: Чим Пласт не є.

1. Пласт не є місцем розгри політичних груп чи партій, і тому всі активно включені в групово-партійну роботу не сміють брати активної участі в керівних органах Пласту. Член УПС (чи УСП), що своєю нечесною працею в політичному житті не придержується пластових принципів, повинен сам вийти з рядів Пласту або, якщо він цього не зробить, його з Пласту треба усунути (використавши систему пересторог-попереджень). Коли дискутувався пропонований сеньйорський кодекс, то були сеніори, які відверто твердили, що в теперішньому

демократичному світі кожному є зась до приватного («позапластового») життя інших. Тобто, пластуном ти є тільки в однострої, а як скинеш його, то ти можеш робити все, що хочеш. На жаль, дехто з тих «демократів» є сьгодні в проводі Пласту.

2. Пласт не є фінансово-господарською, але виховною організацією молоді. Головна мета Пласту — це виховання молоді, яка повинна бути в руках вишколених виховників, які безумовно дотримуються головних обов'язків і пластового закону в своєму житті. Господарські комісії Пласту (чи т.зв. Пластприят) мають дбати про фінансово-господарські справи, але згідно з потребами пластового виховання, а не заради забаганок господарників. Свого часу мене, довголітнього новацького виховника, вибрано на голову Пластової Станиці. Тоді один з «професійних» пластунів приступив до мене і сказав: «Тепер на вас лежатиме велика відповідальність, бо майно станиці велике». Тобто, моя праця як новацького виховника не була жодною відповідальністю, не була важною; важним є зберегти майно станиці. Цей «професійний» пластун брав значну участь ув останньому КУПО.

Ви, Друже Редакторе, зовсім правильно насвітлили справу елітарності в Пласті. До Пласту може прийти кожний юнак, кожна юначка. Але його (чи її) довший чи коротший побут у пластовому гуртку залежатиме від нього (неї) самого (самої). Він (вона) мусить старатись бути сьгодні кращою, ніж він (вона) була вчора. А завтра — ще кращим (кращою), ніж сьгодні. Він (вона) буде мати труднощі, буде падати, але знайде в собі настільки сили, щоб підвестись і пробувати злітати все вище й вище, до досконалості. Хто ж не знайде в собі потрібних сил та зусилля і не намагатиметься вести дальше боротьбу до кращого, той мусить відпасти. І це є власне селективність, в цьому й полягає елітарність. Неправдою є, що в Пласті є найкраща молодь. Вона є і в інших молодіжних організаціях. Поміляється той виховник, який до свого гуртка приймає тільки бездоганних кандидатів. Таких немає: кожний має хибі, недотягнення. Завданням виховника є наставити вихованка так, щоб цей сам захотів своїх хиб позбутись, щоб захотів себе поліпшувати. І тут ми зайвий раз можемо вказати на аналогію з християнським вченням: завданням християнина є спасти свою душу, удосконалюючи себе повсякчасно, і, коли людина впаде в гріх, вона кається і намагається вже його більше не робити. І це нічого дивного, бо основоположники Пласту були глибоко віруючі християни. Якщо я в попередньому відступі згадав про касту, то можемо примінити це слово до пластунів: пластуни — це каста вихованих у Пласті людей, які готові кожночасно допомагати другим і працювати віддано для добра українського народу, української держави.

Кінчаю, на перший раз досить.

Скобі!

пл.сен. Юрій Левицький, ДК (Люлька)

До: пл.сен. Л.Онишкевича
Редактора «Пластового Шляху»

Дорогий Друже Редакторе!

Отримав і перечитав «Пластовий Шлях» ч:4/94. Можна сказати, що журнал присвячений дискусії — чи потрібний Пл.Конгрес і доповіді пл.сен. Юрія Савицького «Україна і ми», та її критиці.

Всі попередні конгреси виходили з точки зору, що ми, пластуни, мусимо помагати у боротьбі за визволення України. Але тепер Україна вже вільна. Ми маємо Пласт на Україні. Яка ж наша мета, яка наша праця мусить бути в діаспорі?

Ми маємо КУПО. Його членами є самостійні КПС-и. Ці КПС-и мають подібні потреби, подібні проблеми. Але навіть дві сусідні КПС Канади і США з одним бажанням допомогти Пластові на Україні мають розбіжності у підході до праці.

З відновленням Пласту на Україні діаспора взялась допомагати Пласту. На цю ціль виділено було чимало доларів. На Україну поїхали наші найкращі виховники. На початку це було конечно. А тепер Україна має вже свій Пластовий Провід і наша поміч повинна бути залежна від потреб Пластової Старшини України.

Пласт на Україні є вже окрема самостійна організація. ПС України знає, що хоче, що потрібно і як це робити. Я пригадую зміст одного листа з України до Австралії, де сказано «... дякуємо за вашу поміч, але ще більш дякуємо за те, що не втручаєтесь, як це робить Північна Америка».

І ми, в діаспорі, так захопились «поміччю», що цілком забули про свої потреби. Тепер наша мета мусить бути змінена. Ми мусимо зберігти себе, щоб могли і далі допомагати Україні. Затримання української мови серед нас стоїть на першому місці.

ПС України має цілком інші проблеми. На Україні немає проблеми з дальшою асиміляцією, там іде до відродження. Але там теж іде мова про творення іншомовних пластових з'єднань. Пласт на Україні скоро розростається.

В діаспорі ми маємо КПС-и. На Україні вже найвищий час, щоб там була ПС України. Пласт на Україні не є «Крайовим». Це є материк. І не ставимо ПС України на рівні з КПС Австралії, Англії чи ЗДА. ПС України не мусить бути членом КУПО. ПС України мусить бути понад КУПО.

Так, Пласт в діаспорі потребує наступного конгресу. Можливо, Пласт на Україні теж потребує свій конгрес. Але не робімо одного конгресу з двома різними проблемами.

Друг Юрій Савицький мав сміливість сказати правду в очі. Я дивуюсь, що його критики у «Пластовому Шляху» боялися одверто виступити і

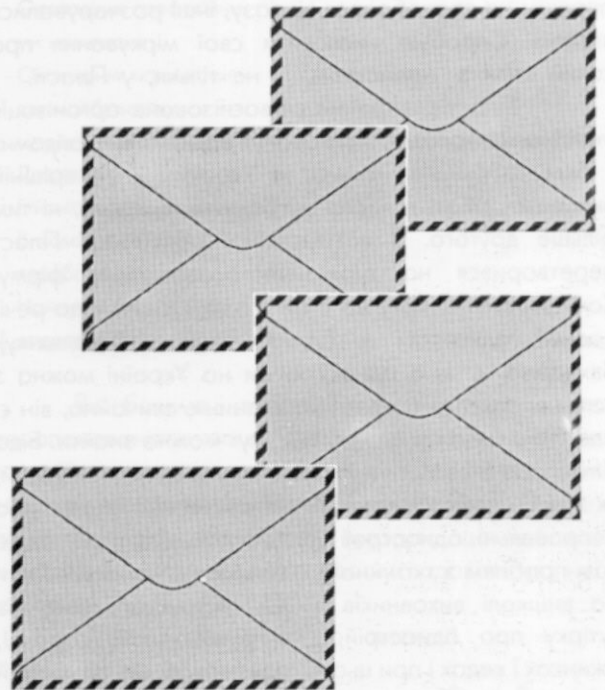
сховались за псевдами. Чи вони вірять у те, що кажуть, чи, може, бояться одвертої дискусії. Я теж дивуюсь, що редактор «Пластового Шляху» помістив дописи, не подаючи прізвища їх авторів. Псевда практикуються, але не тоді, коли критикується провідника КПС і не дається йому знати, кому треба відповісти на критику.

З пл. привітом

СКОБІ

пл.сен. О.Марченко

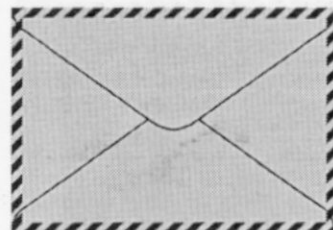
P.S. Після деяких вагань, таки посилаю. О. М.

До «ПЛАСТОВОГО ШЛЯХУ»

Пересилаю свою передплату. Уважаю, що журнал є чудово зредагований, за що складаю ґратуляції видавничій групі та бажаю успіхів.

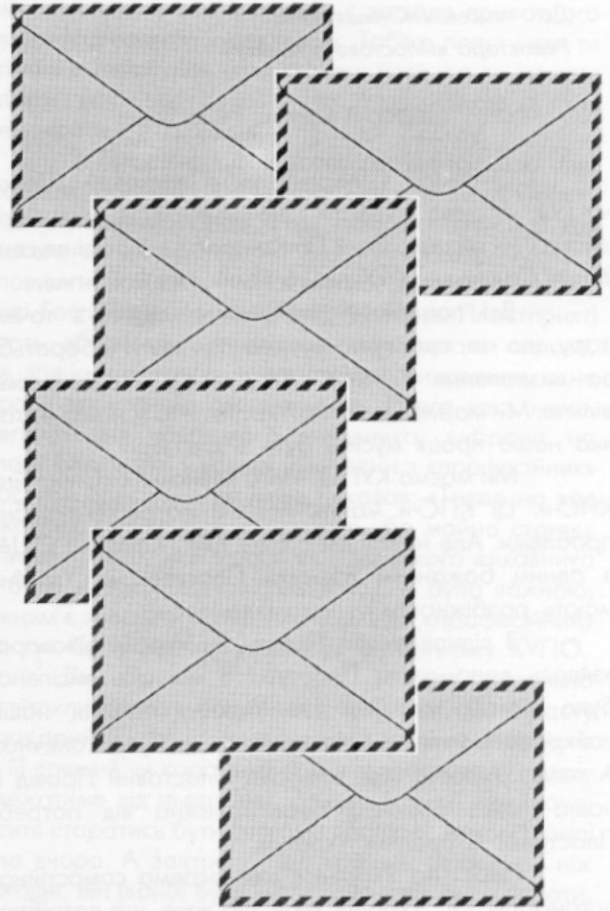
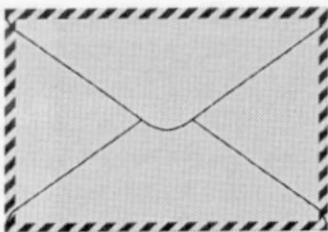
пл. сен. Ігор Раковський

Дорогий Друже Редакторе!

Прочитав у № 1 за 1995р. вашого журналу, що на Україні членами Пласту зараз є біля 3000 осіб, а також було поміщене побажання про дальший розвиток Пласту до рівня 3% від загальної кількості молоді на Україні. У 1924 р. у самій тільки Галичині і на Волині зареєстрованих куренів УПЮ було аж 93! У 1994р. у цілому світі зареєстрованих і підготовчих куренів УПЮ є лише 75. А кількість пластунів могла б бути значно більшою. Особисто знаю багато хлопців і дівчат, які колись були пластунами. Деякі відбули тільки 4-5 сходин і залишили організацію, деякі були кілька місяців, деякі навіть більше року. Причина виходу з організації — першим не сподобалося відразу, інші розчарувалися згодом. Спробую висловити свої міркування про такий стан з членством, і не тільки, у Пласті.

Пласт створений як воєнізована організація української молоді для виховання національно свідомих і фізично сильних громадян України. У теперішній виховній роботі я часто не бачу ні першого, ні тим більше другого. З воєнізованої організації Пласт перетворився на туристично-розважальну фірму. Хочу звернути увагу на стан з одностроями (до речі, повний однострій я бачив лише на малюнку). Звичайно, стан з одностроями на Україні можна з успіхом списати на дефіцит тканини, звичайно, він є, але було б бажання — вихід і тут можна знайти. Біда тільки, що більшість пластунів дивиться на однострій, як щось необов'язкове. А як пояснити неповні або неправильні однострої у пластунів діаспори, адже там проблем з тканиною і пошиттям не існує? Коли на вишколі виховників УПЮ, інструктор, який вів гутірку про однострій, був у військовій сорочці, джинсах і кедах і при цьому пояснював, що однострій буде не повним навіть тоді, коли не буде шнурка до свистка, нам було просто смішно. Мені, звичайно, закинуть, що я багато уваги звертаю на зовнішню сторону, але по чому, як не по ній, нас будуть бачити інші? Пропоную ліквідувати такий елемент однострою для УСП і УПС як шорти, у них дорослі люди виглядають просто смішно. До того ж одночасно треба визначитись з головним убором — капелюх чи берет? Різниця тут бути не повинно. До того ж,

вважаю неприйнятним наявність бороди і півметрового волосся у деяких пластунів. Пропоную також зробити суворішим таборове життя, бо зараз на табір їдуть не навчитись чогось, а «подуріти». А куди поділись пластові спортивні змагання? Їх проведення піде тільки на користь, бо забезпечить якраз оте виховання фізично сильних громадян України. Всі ці заходи у комплексі дадуть значний приплив людей у Пласт (значно вище тих 3%), а тоді вже можна буде проводити якийсь відбір членів. Коли у цілому суспільстві хаос, юнак чи юначка потягнуться до організації, де панує порядок.

Підсумовуючи сказане, можна прийти до висновку, що Пласт як виховна воєнізована організація української молоді повинен поширюватися, розвиватися на своїх давніх традиціях, зберігаючи високу вимогливість до своїх членів з метою їх всебічного, патріотичного виховання.

СКОБІ

ст.пл. друг Орел,
м. Трускавець

РОЗВІДКА В ТРЕТЄ ТИСЯЧОЛІТТЯ.

(Роздуми над напрямком Пластового шляху та всесвітнього скаутського руху на зламі століть.)

«Пластун» означає українською мовою, як і «скаут» англійською — «розвідник». Основи скаутського руху, що закладені багатодесятирічною громадською працею Роберта Баден-Пауела, це Велика Гра у військову розвідку. Баден-Пауел був полковником розвідки Британської армії і за допомогою скаутського виховання і самовиховання готував кваліфіковані кадри для управління Британською імперією під час її загальної кризи. І ніякі гасла типу «Скаут — товариш скаутів всього світу», ніякі/посилання на Бога та загальнолюдські цінності не можуть скасувати саме військового напрямку скаутського руху. Мабуть, таким він і був необхідний, щоб пережити ХХ століття.

Та часи змінюються і ми змінюємось разом з ними. Людство, дай Боже, відвоювало свої найтяжчі війни. Воєнні дії відходять на периферію цивілізованого світу. Франція воювала з Німеччиною у двох світових війнах. Тепер важко уявити собі навіть війну між Україною і Польщею. Далі на схід не будемо розвивати тему. Як казали стародавні латинці «Sapienti sat» — «розумному досить». Будемо сподіватися на краще, проте «будемо готові».

Яким буде скаутський рух ХХІ століття? Людське життя надто коротке в порівнянні з життям суспільства, життям ідеї. Ідея може втілюватися протягом кількох поколінь. І зараз, на зламі століть і тисячоліть ми зобов'язані намітити хоча б загальний напрямок подальшого путі.

Як один з варіантів, підкреслюю, один з варіантів, що не виключає, а доповнює інші, скаутського руху в Україні і в світі ми пропонуємо зміну акценту з розвідки військової на розвідку науково-пошукову. Тобто, від гри в військовий табір і похід в напрямку до гри в наукову експедицію та експедиційний табір.

Загальновідомо, що наукові експедиції, сухопутні, морські, а останнього часу і космічні, виконуються за допомогою війська і військових. Бо в них є необхідні навички і відповідне спорядження та обладнання. Військовими були морські подорожі під час Великих Географічних Відкриттів. У військовій формі мандрував глибинами Азії, виконуючи розвідку для Російської імперії, наш земляк Пржевальський. Під час десятилітньої солдатчини, обминаючи царську заборону писати і малювати, три сезони працював художником в наукових експедиціях Тарас Шевченко.

Рядових солдат, на яких випадав найтяжчий тягар експедиційного життя, часто набирали за принципом добровільності. Тобто, у солдата був вибір — тягнути звичну гарнізонну лямку або відправитися подалі від муштри на тяжкий труд в невідомі краї.

Отже, експедиційне направлення не відкидає принципів скаутського виховання, зате надає йому більш цікавого, корисного та сучасного напрямку з перспективами на майбутнє.

Давайте порівняємо переваги і недоліки скаутського життя в традиційному та запропонованому нами варіанті:

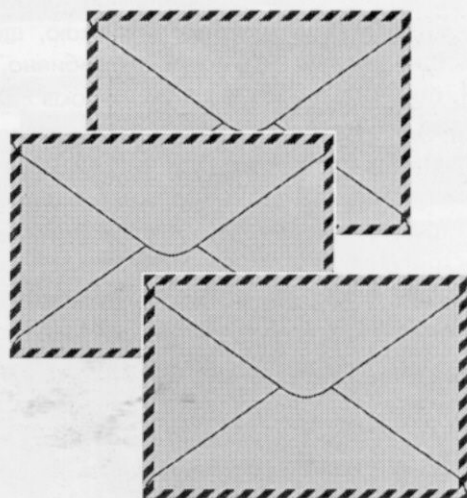
Точки порівняння

	Військовий табір	Наукова експедиція
Фізичний розвиток	++	++
Інтелектуальний розвиток	+	++
Можливість участі в справжній справі	-	++
Оволодіння професійними навичками	+	++
Оволодіння навичками для майбутнього сімейного життя	-+	++
Дисципліна	++	+
Військова субординація	++	-+
Виховання вміння переборювати незгоди	+	++
Наявність кадрів дорослих спеціалістів	++	+

Як бачимо, таблиця доводить зверхність запропонованого нами методу виховання перед традиційним скаутизмом в вихованні загальнолюдських цінностей теперішнього та майбутнього часу. Проте, опоненти можуть, звичайно, вказати, що таблиця тенденційно складена — то прошу додавати до неї свої точки.

Отже, запрошуємо до дискусії.

Юрій Вілінов,
м. Запоріжжя

ПЛАСТ І ПОЛІТИКА,

або

ЗАТИШОК КОНСЕРВНОЇ БАНКИ ЧИ ПРОГРАМОВА ПЕРСПЕКТИВА?

Пласт — єдина, за термінологією перших постсовітської епохи, новітня організація, яка притягнула мене в сферу свого впливу і життєдіяльності. Саме вона, а не інші, бо ті інші на гребені хвилі романтичного національного піднесення винесли з глибин дрімотного стану не тільки коштовні людські ресурси Нації, а й звичайнісіньке прозаїчне сміття. Гріло в стані такої ситуації лише самозаспокоєння логічних суджень, що, зрештою, всяка хвиля опосередковано несе потенцію сміятки, бо на те вона і хвиля, а не гладь.

На фоні цієї, не завжди втішної, палітри новонароджених форм національно-громадського пробудження вигідно різнився Пласт. У його перших ростках я знайшов той шарм шляхетного ідеалізму, чого, вважаю, бракувало іншим організаціям. Тому мене турбує його доля і за обов'язок вважаю незалежно від свого посідання в житті, становища в Пласті, чи поза ним бути відповідальним за його хорошу перспективу росту і бути причетним до неї.

Радий, що є можливість брати участь в дискусіях з цього приводу і вважаю, що глибинна підстава для них є. Аж настільки глибинна, що міркою цій глибині є різниця епох 20-их років і 90-их. Саме з них, 20-их, ми бездумно перенесли перервану тяглість традиції національного виховання (та й не тільки його), форм громадсько-суспільних інституцій цієї традиції в далекі 90-і, зігнорували перерваність, абстрагувавшись від змін, додатніх і від'ємних, в спосіб мислення, світосприйняття, менталітет пересічного громадянина суспільства загалом.

Консерватизм — річ хороша для нації, що вирішує поставлене історією завдання самоутвердження. Однак спрощено зрозуміла консервація форм позбавляє субстанцію динаміки росту.

Консерватизм — річ хороша, але в тому випадку доцільнішим опертям є неоконсерватизм з його проекцією традиційного змісту на нові форми реалій.

Вважаю, що все сказане вище, безпосередньо є дотичним до Пласту, його росту, авторитету і впливу в молодіжному українському середовищі.

У контексті такого погляду, вважаю за потребу порушити проблему Пласту і Політики.

Пласт стверджує себе як організація позаполітична. Який у цьому позитив і негатив?

Позитив недалеко захований і лежить на поверхні — таким ствердженням Пласт позбавляє можливості будь-якій політичній силі втрутитися в його організаційну структуру, виховну методу, напрями роботи — одним словом, його життєдіяльність.

Позитив тим більше плюсовий у час несформованості політичної структури українського суспільства з її множиною партій і партійок.

Однак у кожній палиці є можливість мати два кінці.

Що ж на другому кінці палиці позаполітичності? Мій товариш по Пласту влучно висловився — консервна банка! Вітри шарпають її навсібіч, а нутро — опановане спокоєм і далеко від усіх бур і пристрастей потойбічного (від банки) світу є українське суспільство, на організаційну структуру якого Пласт заповзвся впливати, готуючи їй Провід.

Чи не цікава картина постає в уяві? Висмикнув когось з бурі пристрастей, підготував відповідно і хай іде собі знову в те пекло будувати нове життя. Коли ж задалеко залізе в його нетрі, що звуться Політика, — зась бути причетним до організації. Нетрі ж не вміщуються в прокрустове ложе банки.

Даруйте, друзі, кому попаде на очі це читиво, за таку гіперболізацію.

Опосередковано через неї хотілося б об'ємно показати другий кінець палиці, себто, негатив позаполітичного ствердження Пласту.

Я навмисно вживаю термінів «позаполітичний», обминаючи його співбрата «аполітичний», хоч і недалеко вони втекли одне від одного, бо з одного кореня ростуть. Зловив себе на думці, що таким робом намагаюся підсвідомо для себе самого реабілітувати організацію, бо «аполітизм» — це та ж замаскована форма політики, що несе в собі ціль відвернути громадянство від домінуючих віань політики.

Уяви, друже, масовий аполітизм населення Галичини сьогодні і тобі неважко буде уявити катастрофічні згубні наслідки його для Долі Нації і її Держави. Чи в програмних цілях Пласту?! Та ніби аж ніяк.

Я, друже, в часовій відстані від кінчика мого пера до друкованої літери, що оце зараз стоїть перед твоїм зором, відчуваю пашіння твого шляхетного обурення мною і моїми гіперболізаціями, бо хіба ж не Пласт має мету перед собою збудувати Українську Державу і готує майбутній Провід для неї!!!

Правий, друже, ти і правий я. А між нами стоїть і єднає нас протиріччя, закладене в ствердженні позаполітичності Пласту.

Політика — не ефемерна субстанція, а сфера діяльності конкретних людей. Суб'єктами політики, за великим рахунком, є політичні організації і партії, через які оці конкретні люди і реалізують себе в цій сфері.

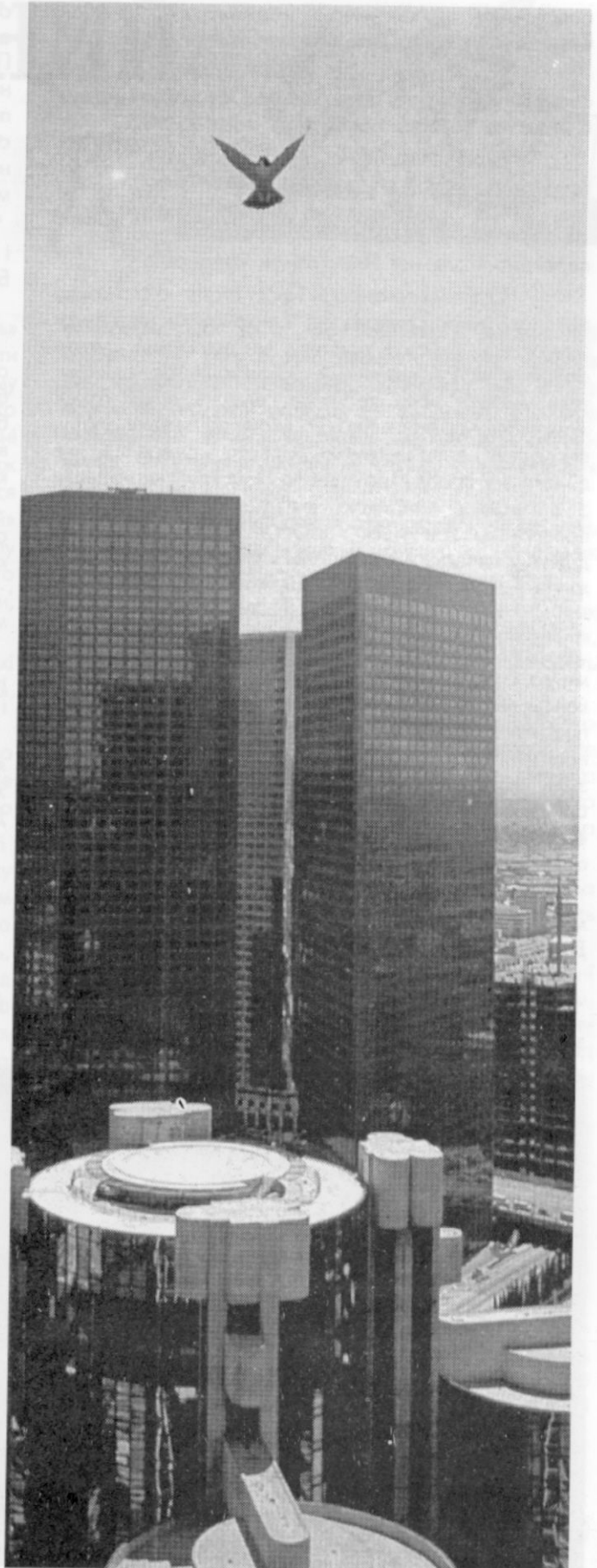
Оскільки організація Пласт боронить своїм членам бути членами цих суб'єктів, а отже «бавитись в політику», то вона дійсно претендує на звання позаполітичної і аполітичної з тим наслідком, окресленим нижче, до якого веде ця форма політики (а таки політики!).

Додам, лишень, що політика — це і мистецтво управління державою і констатую, що коло замикається — протиріччя проявляється в декларуванні державництва і намаганні ізолюватися від справ, що складають суть держави.

Наскільки б ідеально не була підготовлена еліта Нації, вона Проводом її і Держави не стане в терпеливому очікуванні. Провід Держави уособлює собою владу в ній. За владу потрібно боротися!

Чи можна боротися за владу в Державі (а у виняткових випадках це і означає боротися за саму Державу) ефемерно — абстрактно?

Оскільки політики, себто ті, хто борються за владу чи за її втримання, це конкретні люди, то і боротьба за владу чи за її втримання має конкретний зміст і конкретну форму, що якраз і

асоціюється з політичною партією, як суб'єктом боротьби за владу.

Кожна політична партія ставить за мету оволодіння владою, бо це є сенс її існування і інакше б вона не звалася політичною партією.

Знову перед нами конкретизація того ж протиріччя: еліта, яку виховує Пласт, має за мету стати Проводом Держави, однак невідомо яким чином, бо єдиний шлях — політична боротьба — перекритий для неї Пластовими канонами.

Оскільки організація Пласт стоїть на становищі позаполітичності і через неї її вихованець не в змозі зануритись, ввійти в політику, він змушений шукати опори в якійсь політичній організації, бо одинаки успіх можуть мати десь-інде, але не в цій галузі жорсткого протиборства. Та знайшовши таку опору, він постає перед дилемою: порвати з джерелом, яке дало йому снагу і гарт (себто Пластом), чи порвати з опорою і політикою (себто партією). Дійсний пластун не зречеться першого. Але зречення і в другому випадку є зреченням з пластової настанови життя — стати Проводом Держави.

Знову протиріччя?!

Друже, чи не доволі їх у нас? Чи не подібні ми до страуса, що ховає голову в пісок (а може в консервну банку) від проблем? Можливо, слід позбутися синдрому забезпечення від впливу на політичні процеси?! Хай не прямого, бо це тягне зміну статусу громадської організації на політичну, то опосередкованого. З уваги на те, що в організації «Цвіт України», такий політичний досить потужним, провідним стержнем.

Дві існуючі програмові засади вимальовуюються, як альтернатива: прагнути до Проводу Держави чи прагнути до позаполітичності організації.

Альтернатива ж, як звісно, потребує вибору.

На тезисне викінчення цієї проблеми ще зауважу важливий і парадоксальний аспект —

організація Пласт не використовує для свого ж авторитету членства, що вже є в Державному Проводі. Для прикладу, імена І.Юхновського, І.Гриніва не звучали як імена пластові на державному олімпі попереднього парламенту України. Не звучить воно і сьогодні, перше з них, як і не звучить і множина інших, несть їм числа, на всіх рівнях механізму державної машини.

Чи не приведе нам така логіка позаполітичності і аналогія до відмови від пластових імен Вітовського, Бандери, Шухевича??!

Знову синдром? Знову поза політикою?!

Друже, я член політичної організації, депутат обласної Ради, посідаю важливе крісло в бюрократичній машині виконавчої влади і маю безпосереднє відношення до об'єкту пластового впливу — до дітей. Чи ж потрібен я Пласту і чи корисним можу бути йому?

Вирішення проблеми важливе для мене, оскільки воно виходить за межі встановлених статутних канонів організації.

Чи я рахую себе в Пласті і чи потрібен він мені?

Я рахую себе в Пласті, бо така приналежність носить не тільки характер організаційного закріплення і не стільки його, скільки спосіб життя.

Пласт мені потрібен як джерело наснаги, до якого в кожному годину можна звернутись за ковтком живильної вологи, з поля політичного змагу за Державу і її Провід, з поля того змагу, потяг до якого прищепив Пласт.

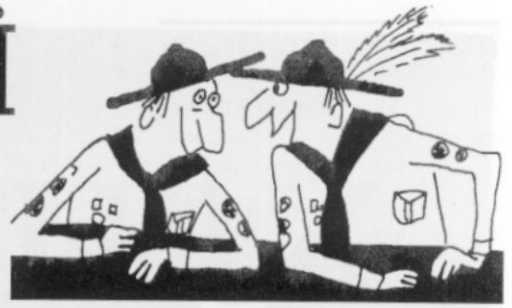
Чи ж я потрібен Пласту...?

ст.пл. Олександр Сич,
м. Івано-Франківськ

(з міжстаничного і міжкурінного видання Пласту УСО «ФОРУМ», (Україна), ч.1, 1995р.)

ПОЗИТИВНИЙ ПІДХІД

Часто і багато говоримо про «пластовість» і «не пластовість». Вживаємо ці слова, щоб оцінити той чи інший вчинок, спосіб дії, саму особу в цілому і, навіть, спосіб мислення особи. Але не в одного мене цей вираз викликає багато сумнівів, адже різні люди і розуміють його по-різному і вкладають аж надто різний зміст. Поступово слово перетворюється на своєрідне ритуальне заклинання, «потаємний» зміст якого доступний тільки обмеженому колу «наближених», «касті жерців», яка використовує його у якості ідеологічно-пропагандивного меча чи, радше, не меча, а штамп.

Як на мене, то замість того, щоб вживати такі багатозначні і розпливчаті означення, як «пластовість», краще говорити про «позитивний підхід».

Позитивний підхід — це саме те, про що йдеться у чотирнадцятій точці пластового закону. Це — вітальність, оптимістичний світогляд, любов до життя у всіх його проявах.

Такий підхід до життя робить людину повноцінною, сильною, гордою і свідомою, справжнім господарем життя і власної долі. Позитивна людина випромінює енергію, радість і доброзичливість, завжди має власну думку і власний, свідомий погляд на навколишній світ, а значить, вона сприймає його критично і об'єктивно. Вона ніколи не намагається когось принизити, зламати чи побороти, її критика ніколи не буває деструктивною. Аналізуючи проблему, вона завжди пропонує свій позитивний варіант розв'язки, при якому максимально враховуються всі наявні обставини і чинники. Якщо позитивна людина, маючи критичний погляд, не знаходить для себе розв'язки тієї чи іншої проблеми, то вона терпить, мучиться, але активно шукає шляхів вирішення і, нарешті, знаходить їх.

Позитивна людина стверджує свою думку шляхом дискусії, переконуючи інших аргументами, а не силою чи загрозою сили, заборону та іншим, не позитивним способом.

Негативний підхід — одна з невід'ємних рис тоталітаризму у кожному з його проявів — ідеології, політиці, суспільному устрої. На рівні суспільних стосунків він знаходить вираз у т. зв. «презумпції

винності», що існує на протигагу «презумпції невинності», яку можна вважати однією з основ демократичного суспільства. «Винуваті всі, а хто невинний — нехай доведе, що він невинний!» або інакше, «Невинний у тюрмі не сидить!», або «Чи він вкрав, чи у нього вкрали — все одно винуватий!» тощо.

У цьому випадку правий завжди тільки той, хто нагорі, а всі, хто нижче — винуваті. «Я начальник — ти дурень, ти начальник — я дурень».

Суспільство, побудоване на основах негативізму перетворює особу у мізерне створіння, що чекає від світу тільки лиха, ніколи і нічому не вірить і всіх підозрює у найгірших намірах.

Негативний підхід подібний до стихійного лиха, що плюндрує світ і руйнує особистість. Це зневіра, безвихідь і сум, це агресивність і спокуса простих рішень, це панічний страх перед будь-якою відповідальністю, страх перед свободою, бо свобода — це відповідальність.

Всі найчорніші біди людства, зокрема панування у різні часи тоталітарних режимів, походять із одного джерела — негативізму.

Французьке прислів'я каже, що позитивні сторони людини є продовженням її вад — і навпаки. Саме тому іноді буває важко відрізнити ту непомітну грань, яка відокремлює позитивний підхід від негативного. Межа проходить там, де складники позитивного підходу переходять у свою протилежність: оптимізм — у бездумність, впевненість — у самовпевненість, простота — у простакуватість, іронія — у сарказм, здоровий потяг до нового і невідомого — в агресивний авантюризм, гордість — у найтяжчий людський гріх — гординю...

Позитивність, позитивний підхід — чи не це ми маємо на увазі, коли говоримо про «пластовість»?

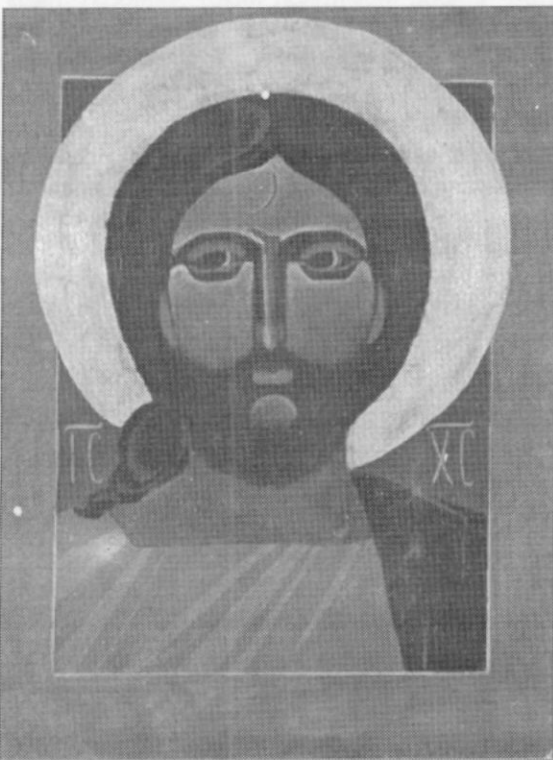
А на разі згадаймо мудрого і дуже позитивного кота Леопольда, який зовсім по-пластовому казав: «Хлоп'ята, давайте жити дружно!». Що, однак, не заважало йому давати адекватну відповідь на всі негарні витівки шкідливих мишенят.

*пл.сен. Григорій Бурбеца, СМ.
(«ФОРУМ», ч.2, 1995р.)*

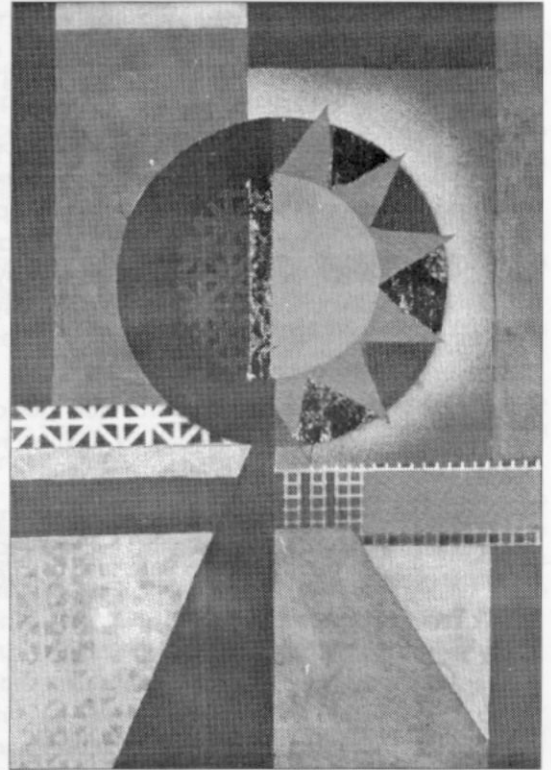
ХРИСТИНА

САЙ

Серед нових облич мистецького світу української діяспори Америки, останніми роками щораз то більше помітно є поява Христини Сай з Нью Джерзі, членки куреня «Перші Стежі». Хто тільки зазнайомиться з її творами вперше, відразу починає відчувати і сприймати її підхід, її репрезентації, її картини, навіть якщо вони виконані у різних стилях.

Христос

Надія

Майже у всіх картинах подруги Христі дуже сильним складником є елемент міту, блиску віри, чогось не зовсім земного, а змістовного навіть у зовнішньо тільки геометричних формах. У них якась модерністична барокковість, якийсь закодований текст, закодований вислів, коментар, представлення. Часто це біблійні теми, які немов спрощені у геометричних формах, але суттєво виявлені («Йоан в череві потвори», «Святі і грішники», «Неймовірна ласка», «Пророк», «Святий Дух», «Воскресіння»). Висловлено це технікою олії, а часом змішаною технікою, на дереві, або на металі. Ставши розшифрувати і розуміти ці геометричні форми, зазнайомлюємося і з її традиційними іконами. Саме ця школа іконописання, її типових кодів і вимог, мабуть і дала основу підходу, філософічного сприймання

і передавання цього ж змісту іншою формою. Мисткиня признається, що напр., постаті святих, чи біблійні постаті, «спрощені до геометричних форм, кола чи квадрату, з притишеними змінами фактури та кольору надають особовість їм».

Коментатори нероз запримічають, що у її творах замітна певна ряжковитість постатей, немов вибрана рентгеновим лучем. І мисткиня признається, що саме рентгенові фотографії мали на неї певний вплив, і вона їх збирала.

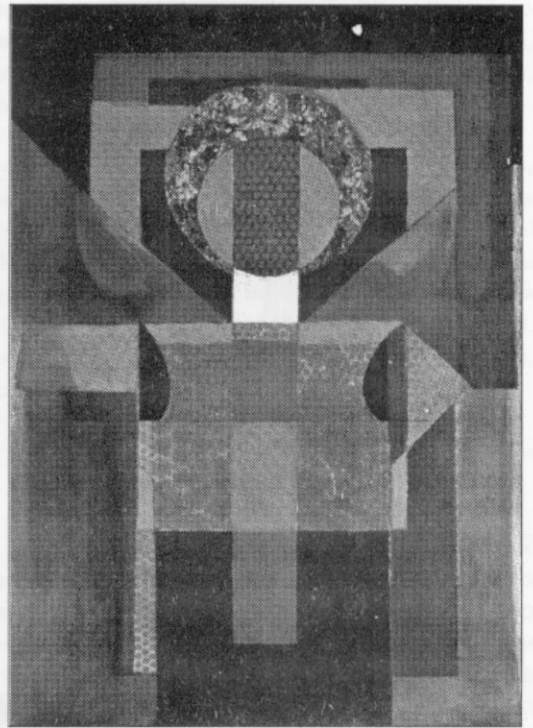
Христина Сай народилася в Нью Джерзі, закінчила початкові студії бакалавреатом із Сара Лоренс Колегії, а потім в Бард Колегії досягнула ступінь магістра красною мистецтва. Вона також навчалась у Флоренції, тоді в Оксфордському університеті, та три роки в українського мистця, знавця ікон, Петра Холодного мол.

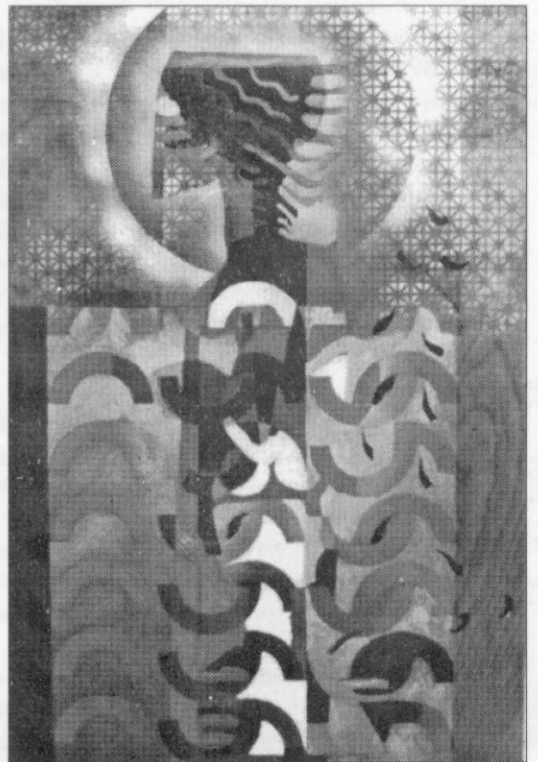
Чар

Серед її улюблених митців є Пол Кле, Анрі Матіс і Василій Кандінський. Вона вже брала участь у кількох більших збірних виставках, і мала свої індивідуальні виставки у Нью Йорку, Торонті, Принстоні і Вашингтоні. Оглядати їх, це означає включати і себе у процес сприймання і розуміння теми. А також і цінити Христину Сай самовислів, вже такий індивідуальний, себто справді мистецький.

Лариса Онишкевич, ПС.

Херувим

Самсон

СПОГАДИ ПЕРШИХ ПЛАСТУНІВ

(з майбутньої книги)

**о. Остап Стернюк,
1 полк пластунів Академічної гімназії.**

Я народився в Пустомитах в 1909 році. Мій татко був декан Щирецький. Нас було четверо: сестра Оксана, 1898 року, Володимир з 1907 року, я з 1909 року ще була сестра Орися (Ірена).

1 — 2-й класи я скінчив в Пустомитах ще за Австрії. В 1918 році я ходив до Народної школи. Йшла війна між військами ЗУНР і Польщею. По закінченні початкової школи пішов вчитися до Академічної гімназії по вул. Яна Сап'єги. Пригадую собі страшену історію знищення патріотки Ольги Басараб — рідної сестри мого швагра. Її замучили польської поліціанти-кати в катівні-тюрмі на вул. Лонцького (Миру 1).

Я вступив до Пласту, навчаючись в 1-му гімназійному класі. Пластовим інструктором в мене був Стефан Коржинський. Його брата ми називали «Фунцьо». З пластових років пам'ятаю, що ми, пластуни, на святах несли варту біля плацівниці. На свято скаутів світу — святого Юрія — всі пластові частини збиралися на Сагарі, за горбами, за озером, на пісках. Там мали змагання по підходах теренознавстві. По мапах мали зібратися на загальний збір в певному місці. Це було пластовим завданням. Ходили з пластунами на прогульки, навіть на Гуцульщину, на Писаний Камінь, на Говерлю з Закарпаття, на Шпиці. Згадую, як в горах, на Шпицях нас захопив снігопад. Багато разів я був на

пластових таборах на Соколі. Пам'ятаю, як ми робили ношу, щоб принести на гору, в табір «Сокіл» з Митрополічних палат, митрополита Андрія Шептицького. Я також з гуртом пластунів ніс нашого владику на ношах. В той час Андрій Шептицький вже погано ходив в гору. Пригадую, як він смачно їв разом з нами хліб з маслом, яким частували його пластуни, і запивав по-пластунськи, чаєм з менашки.

У Львові було дві академічні гімназії. «Основа» і «філія». По українській війні поляки зайняли основну під шпиталь (1-шу Академічну гімназію на вул. Яна Сап'єги). Тому нас переселили в Народний Дім. 1-а академічна вчилася на першому поверсі Народного Дому, а філія — на другому. Молитися ми, гімназисти, ходили до Преображенської Церкви. З 9-ї години ранку була Служба Божа. Потім отець Вітушинський дуже гарно вів церковний хор. Ми співали псалми Бортнянського на церковних хорах. Мене о.Вітушинський любив і довіряв розкладувати ноти хористам і довіряв мені свою паличку для диригування. Ми також співали твори Веделя. Потім введено співи по книжках і нотах. Пригадую, що ще до о.Вітушинського хор проводив Станіслав Людкевич. О.Вітушинський признався, що він є з нашої фамілії.

Мені приємно, що мій вуйко, мамин брат, також був священником і батьком полковника Євгена Коновальця з села Зашкова коло Львова. В долині села Зашкова мій вуйко Михайло Коновалець був

директором школи. Похований на цвинтарі цього села. Звідси родом є відомий пластун «Лісовий Чорт» Ромко Мармаш.

В гімназії мене вчив математики батько відомих пластунок, Сітницький — залишив про себе добру згадку в моїй пам'яті.

Пригадую страшні звірства, які вчинила наді мною польська поліція. Били мене гумовими палицями, роздягнули до гола, вимушували, щоб я признався в приналежності до ОУН. Не добившись признання, закрили в окремій кімнаті в стоячу труну, замкнули в ній на цілу добу в стоячому положенні. Щоб не били мене зранку знову, прийшлося «збрехати», що був лиш прихильником ОУН.

Ще навчаючись в гімназії, я заложив пластовий гурток в Пустомитах, мав 7—8 хлопців і ними керував. В 1928 році, по закінченні гімназії, поступив до Богословської академії. Мене прийняв А. Шептицький. Провчився 5 літ. Закінчив її в 1933 році. В 1933 році я оженився. Моя дружина — Кисілевська. Мого тестя звали Гектор Кисілевський. Він був священником в с.Рядчі. Фаміліянт Кисілевських побудував церкву в Осмолоді. Коли батько хотів подякувати Сліпому за те, що мене прийняв до Богословської академії, він відповів, що не він мене прийняв, а А. Шептицький. Я цим дуже гордився.

В 1944 році большевицьке НКВД вивезло мене з моєї землі, дало 20 років Сибіру, крім того ще дало 5 поразень, тобто властиво я мав би вернутися на Галичину тільки 1990-х роках. Я працював на 29 шахті. Після смерті ката Сталіна мене випустили, але аж в 1956 році зняли судимість і другі «огранічення». Жінка з Талюсею і Христею приїжджала до мене в Воркуту. Я перебув цей страшний час. Нас тримали у вічному голоді. Думалося там: чи колись наїмося досита хліба. Той кусок хліба, що давали в Сибірі нагадував липку масу, ніби варений. Люди гинули. Мене якимось підгодовував кухар зі Львова. З Воркути втікнути було неможливо. Кругом болота і тундра болотяна. До материка тисячі кілометрів. Один якимось заховався у вугіллі і 150 км проїхав. Не витримав голоду, вийшов на якійсь зупинці. Його зразу ж продали, бо всі службовці залізниць Сибіру були довірені НКВД. Охранка лагерів знущала над в'язнями. Часто виводили по 50 в'язнів в тундру і примушували кластися на болота, порослі карельською низькою (50-60 см) березою і лозою. Ходити по тій заболоченій тундрі було важко, лиш місцеве населення Комі (коміки) їздять по ній на санях, запрягаючи по 4-6 оленів.

Щодо Пласту: пригадую, що для прогулянок тяжко було дістати шатра. Тоді їх не було в продажі,

як тепер, шатра військові коштували дорого. В подорожі ми братили з собою коци, робили шалаші, спали на землі, підстеливши під себе гілячки дерев, сіно, суху траву.

В Пласті був мій стрієчний брат Богдан Стернюк. Він виїхав потім до Італії до своєї тітки Соломії Крушельницької — співачки, українки світової слави. В Пласті був і мій родак по тітці — Мармаш з с. Зашкова. Зараз ще жиє його сестра — монахиня ордену С.С. Василянок Софія Мармаш в с. Зашкові. Пам'ятаю відомого пластуна і пластового організатора, а пізніше відомого вченого Василя Кархута.

Давні це були часи, ох, дуже давні, а ніби вчора...

Що я зробив для Пласту як пластун? Організував пластовий гурток в с. Пустомити з селянських дітей — Село-Пласт. З ним ходив на св. Юрія на Сагару. Прикро мені було, бо не мали шатер та спорядження для подорожей. Пригадую собі далекі подорожі з Северком Левицьким по Гуцульщині. Він приїжджав до мене в Пустомити. Звідси ми їхали до Коломиї, а далі пішки до Косова і в гори до с. Ворохти. Пригадую собі, що прогулянка проходила через Гуцульщину, село Красноїля, гору Писаний Камінь, озеро Шибене, звідки гуцули-дараби сплавляли ліс по Черемошу.

Пригадую прогулянки з Пустомит до міста Галича. Йшли пішки, переходили безліч річок і рік. Запам'яталися мені горці-гуцули тих часів, що укріплювали береги гірських рік від руйнування повінню: смерековими стінами — кашицями. Пригадую, як гуцули при будові тих кашиць обробляли кожну смереку в так званих лорах - жолобах. Стягали з смерек кору трикутними корованями. Кору везли до гарбарень, для гарбовання шкір. Дуже трудолюбивий люд. Та прикро, що гуцули в ті часи добре пили. Видно, від невідомості. Не було там, як в нас «Просвіт». То-вариства «Просвіта», «Сокіл-батько», «Сокіл», «Січ» — відіграли велику роль в вихованні свідомого люду, як і організація Пласт.

Правда, товариство «Січ» за часів Дашкевича, було більш радикальним, як і пізніше товариство

«Луг», організацією. Тому я і повторюю, що Пласт дав мені перш за все національну свідомість, яка в ті часи і тепер була і є найголовнішою.

Згадую знаменитого Івана Чмолу. Я його зустрів в таборі на Соколі. Він був комендантом. Під табором «Сокол» пролягала залізничка, що вела до Брошнева, до тартаків. Андрій Шептицький мав тут свої ліси і в них були жидівські тартаки з різними видами пил і пилокочок. Тут вони виготовляли тоненькі дощечки для Палестини. З тих дощечок вони виготовляли пачки для помаранчів, котрі експортували жиди з Палестини на Україну-Галичину.

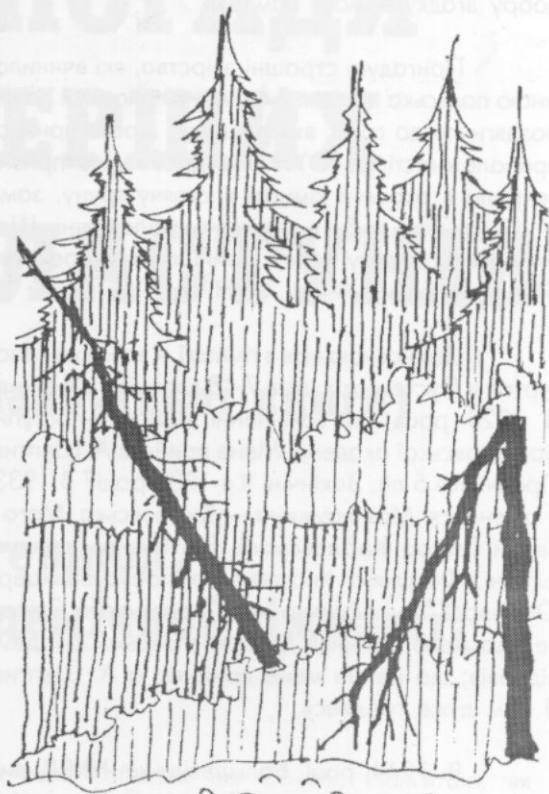
Шептицький по матері мав зв'язки з польською національною гілкою. Мама його була з родини письменників. Але Андрій Шептицький був переконаним українцем-галичанином. Батько Митрополита сказав, що в нього серце руське, тобто українське. Українців в давні часи називали русинами — від слова Русь Київська. Але не треба ототожнювати назву «Руський» з назвою «Російський». Це є дві різні назви. Російський народ це є — Московський народ, Москвин. Московське князівство. Слово Росія придумав цар, кат України — Петро I. Історики московські првласнили собі слово «Русь», як колись воеводи московські захопили, обдурили і привласнили собі Козацьку Україну і нашу історію Княжої України — Руси, Київської Руси. Україна — це не Росія.

Більш менш Україна Галицька мала свободу за Австрії. Пригадую собі молодіжні товариства «Сокол-батько» і «Січ». Товариство «Сокол» було подібне напольський «Сокул». В 1914 році пригадую великий злет «Соколів» у Львові. Я маю десь фотографію на цьому святі разом з мамусею і братом Володимиром — сьогоднішнім Митрополитом. Ми були всі у гарних вишиваних сорочках.

Пригадую собі подібні свята «Соколів» в моїх Пустомитах. Молоді хлопці виконували вправи з списками, зробленими з дерева. На кінцях «списів» були хоруговки. Другі виконували гімнастичні вежі. Це було на площі біля школи. Сотні людей спостерігали за святом «Соколів». Розповідала мені мамуся, що в нас, в Пустомитах, мав місію в 1907 році Митрополит Андрей Шептицький. Мене ще не було. Брат Володимир мав декілька місяців. Митрополит мав чорну рясу і взяв Володимира на руки, бо в нас гостював. Мама переживала, щоб Володимир «не намочив» Митрополита. Не думав тоді Митрополит Андрей Шептицький, що носить на руках майбутнього (через 75 років) Митрополита Галицького Володимира Стернюка.

Такого Митрополита, як Андрій Шептицький вже, напевно, не буде на Україні ніколи. Це світла постать у нашій історії. Був надзвичайно освічений, мав різні студії, в національному погляді був генієм. На місці його родинного гнізда в с. Прилбичі, що на Яворівщині, нема нічого, лиш тільки камінь...

*Спогади зібрав і підготував до друку
Любомир Довбуш,
(1990 — 1992р.)*

* ПЛАСТОВИЙ ГУМОР *

ПЛАСТОВИЙ

Яких тільки астрологічних прогнозів не зустрінеш в наш час. Гороскопи сексуальні, дорожні, ділові і різні інші заповнили українські видання, телеб'єфір, радіо. І ось, накінець, збулось — маємо свій пластовий. На підставі аналізу розміщення небесних світил та їх переміщення розроблено перший пластовий, астрологічний прогноз на період літніх таборів.

Сподіваємось, що цього літа ви обов'язково візьмете його до уваги і не розчаруетесь в цьому.

Козеріг

«ГОРЕСКОБ»

Цього літа вам випаде можливість прийняти участь в міжнародному таборі. Від цього слід відмовитись — він принесе вам тільки розчарування. Ваша стихія Українські Карпати. Щоб вас не заливало, для табору слід обирати місце не нижче 1000 м над рівнем моря. Стороніться контактів з місцевими Дівами бо можливі конфлікти, знову ж таки з місцевими Биками. Шатро ставте подалі від місця збірки і поближче до кухні.

Сприятливі дні чергування на кухні, несприятливі — всі решта.

Водолій

Якщо ви обрали місцем таборування Карпати, то Вам слід запастись цератою, накидками, чобітьми. На вас чекає дощове літо. Навіть якщо на таборі буде сонце, особисто вас буде поливати як із відра, з перервами на обід та збірки. Ні за які гроші не їдьте в Голандію, Джемборі відбудеться нижче рівня моря. Для Водолія — це кінець (якщо не думаєте про себе то подумайте про Джемборі). Найкращі місця для таборів штат — Техас, пустелі Гобі та Сахара, в крайньому випадку посушливі степи України.

Можливі конфлікти з аборигенами, не міняйте купони в пуштунів (вони вас обрахують).

Сприятливі дні дощові. Несприятливі — сонячні.

Риби

Ваша стихія вода, і якщо ви ще не зголосились на чорноморський табір то поспішайте, інакше це літо для вас втрачене. Нікому не говоріть про свої плани на літо — вас оточують недобророзумні Раки. Рибам жіночого роду доведеться познайомитись з пластуном з Австралії, який буде пропонувати руку та серце. Якщо в нього немає сумки спереду, то не вірте йому — це СУМівець з Пустомит, а якщо є, то переконайтесь чи він не кенгуру.

Сприятливі дні повного штилю на морі, несприятливі — штормові.

Овен

Не будьте такими впертими та погодьтесь на пропозицію друзів і поїдьте таборувати за кордон. Зірки вказують на повне сприяння саме в цьому. Причому немає значення наявність паспорту, візи, вас все-одно випустять.

Правда зірки не кажуть, чи вас впустять назад, але це вже пригоди, яких вам так бракує. Будьте уважні в придбанні турецького шоколяду, тайванських годинників та в споживанні харчів пластового приготування. Можливі конфлікти з Овеном на вузькій кладці.

Сприятливі дні проведені за кордоном. Несприятливі — всі решта.

Бики

Це ваше літо. Всі дні сприятливі. Будь-які справи, крім фінансових, бізнесових, любовних, пластових, особистих — закінчаться успіхом. Бики чоловічої статі 2 серпня о 16:15 зустрінуть чарівну Стрільця жіночої статі. Щоб вона вас не кинула 15 серпня, киньте її найпізніше 14 серпня. Але кидайте не сильно і не на багато. Краще місце таборування — Гнилий Потік біля Славська. Тільки не ставте шатро посередині потоку.

Можливі конфлікти з осами. Несприятливі — ночі.

Близнюки

Близнюкам слід триматися купи, разом ви можете звернути гори, але не робіть цього. Вони вам ще знадобляться. Можете їхати табурувати під час екзаменів в університеті, ви все-одно їх не здаєте. З 10 липня по 11 серпня ви під особливою охороною зірок.

В ці дні ви можете переходити вулиці на червоне світло, пролізати під поїздами, кидатись під машини, обеззброювати небезпечних злочинців, виконувати обов'язки бунчужного на таборі старшого юнацтва. В жодному разі не пийте воду з річки — вище по течії ферма, повна Овенів.

Несприятливі дні заїзду на табір та від'їзду.

Раки

Це літо для вас втрачене. Всі дні несприятливі. Небезпека чекає вас на кожному кроці, навіть у власній квартирі. Єдине безпечне місце на Україні — в'язниця для особливо небезпечних злочинців під Донецьком. Якщо там є осередок Пласту, то попросіться на їхній табір. Стережіться холодної зброї та гарячої їжі.

Ночами вас буде відвідувати Муза. Можливі конфлікти з Музою.

Лев

Табори, проведені вами, принесуть славу вам та Пласту. Правда, зірки не кажуть, яку славу — добру чи злу. Будьте особливо уважні при копанні льотрин, ви можете знайти скарб, або минулорічну льотрину. 10 серпня на таборі буде Мороз. Алярму не робити. Алярм в одностроях тільки на приїзд Кучми. Не використовуйте транспорт для заїзду на табір — пішки швидше.

Діви

Неодруженим Дівам слід задуматись над своїм сімейним станом. Цього літа — ваш останній шанс зустріти вірного супутника в житті. Всі пропозиції після 31 серпня небезпечні. Тому Дівам чоловічої статі слід зголоситись на Школу Булавних, а жіночої статі на — Лісову Школу. В крайньому випадку всім разом в — провід Золотої Булави.

Найцікавіша пропозиція буде належати голубоокому(ій), високому(ій), блондину(ці) в період між 15 липня та 15 серпня в районі гори Парашка.

В жодному разі не беріться за інструкторство по першій допомозі, Вам можуть зламати руку. Сприятливі дні в які ви спите.

Терези

Зважте всі за та проти і беріться до роботи. Особливо відповідально віднесіться до підбору таборового меню та зважування продуктів.

Не рекомендується брати на табір банани, ананаси, ківі, апельсини, кока-колу, бо доведеться постійно копати нові льотрини. Обмежте меню картоплею, хлібом та підніжним кормом. 30 червня всіх дітей з синцями, або схудлих, більш як на 5кг відправте в мандрівку — приїдуть батьки. Шатра на таборі можете не ставити — їх все-одно здуватиме вітром. Сприятливі дні повної ситості.

Скорпіони

Ви будете сумлінні, працюючі як в розумовому, так і в фізичному розумінні, але не перевантажуйтеся. У несприятливі дні заховайте подалі колючі предмети, сідайте подалі від вогню, води, бунчужних. 5 липня можете зробити руханку — вона вам не зашкодить. Скорпіони жіночого роду зверніть увагу на Скорпіонів чоловічого роду, але при умові, що вони вже своє «відкусили». Несприятливі парні числа.

Стрілець

Приймаючи вмілість «Стрільня з лука» не вішайте мішень на груди, зірки кажуть, що цього літа юнаки будуть точними. З теренових ігор віддайте перевагу бріджу та покеру. В дурня не грайте, бо будете ним вічно. Запасіться ліхтариками — ви будете їх вічно втрачати. Церати на шатра не чіпляєте — заливати буде знизу. Стережіться стріл Амура, випущених з 10 по 17 серпня.

пл. сен. Богдан Гасюк, V
 («ФОРУМ», ч. 3, 1995р.)

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ PLASTOVY SHLIAKH

Видає Головна Пластова Булава

ч.2 (106) 1995

Виходить кварталньо

Редакція

Головний редактор пл.сен. Любомир Онишкевич
Співредактори пл.сен. Григорій Бурбеза
пл.сен. Володимир Соханівський
пл.сен. Лариса Онишкевич
Представник Булови УСП пл.сен. Андрій Ганкевич
Представник Булови УПС пл.сен. Тоня Горохович
пл.сен. Роман Барановський

Представники країв

США ст.пл. Галя Кузишин
УКРАЇНА пл.сен. Григорій Бурбеза
ПОЛЬЩА ст.пл. Петро Тима
БРАЗИЛІЯ ст.пл. Корнелій Шмулик
АВСТРАЛІЯ пл.сен. Роман Павлишин
ЛИТВА пл.прих. Адамас Новіцкас
ЛАТВІЯ ст.пл. Людмила Бублик
Діловод видань при ГПБ: пл.сен. Юрій Сеньків
Адміністратор пл.сен. Мирослав Павловський
Редактор інформації ст.пл. Сергій Юзик
Мовні редактори-коректори Надія Олейнюк, Оксана Бурбеза
Художнє оформлення, макет і верстка ст.пл. Сергій Юзик

Адреса Редакції Любомир С. Онишкевич
9 Dogwood Dr., Lawrenceville
NJ 08648, USA
(609) 883-2488
fax (609) 883-2470

**Адреса Адміністрації
в Україні** Україна-Ukraine
282001, Тернопіль,
вул. Ю.Федьковича, 11
тел. (03522) 20158
факс (03522) 20740

**Адреса Адміністрації
в США:** Plastovy Shliakh
P.O.Box 303
Southfield, New York, 10975-0303, USA

Статті підписані прізвищем, псевдонімом або ініціалами автора, висловлюють погляди автора, які не завжди збігаються з думками редакції чи пластового проводу і не конечно є офіційним становищем Організації ПЛАСТ. Редакція застерігає собі право виправляти мову, стиль, а теж часом скорочувати надіслані статті та відсилати авторам до заміни ті листи, які, на думку редакції, могли б бути для когось образливі.

Просимо своєчасно повідомляти про зміни адреси. Журнали, які повернулися не з вини адміністрації, висилатимемо вдруге на нову адресу тільки за додаткову оплату.

На першій сторінці обкладинки — офіційна відзнака 18 Сетового Джемборі.

Підготовка до друку, макетування, набір, складання — видавництво ТОВ «ЛІЛЕЯ»,
Україна, м.Тернопіль, вул.Федьковича, 11.
Надруковано в друкарні видавництва ТОВ «ЛІЛЕЯ». Замовлення № 531. Тираж 1500 примірників